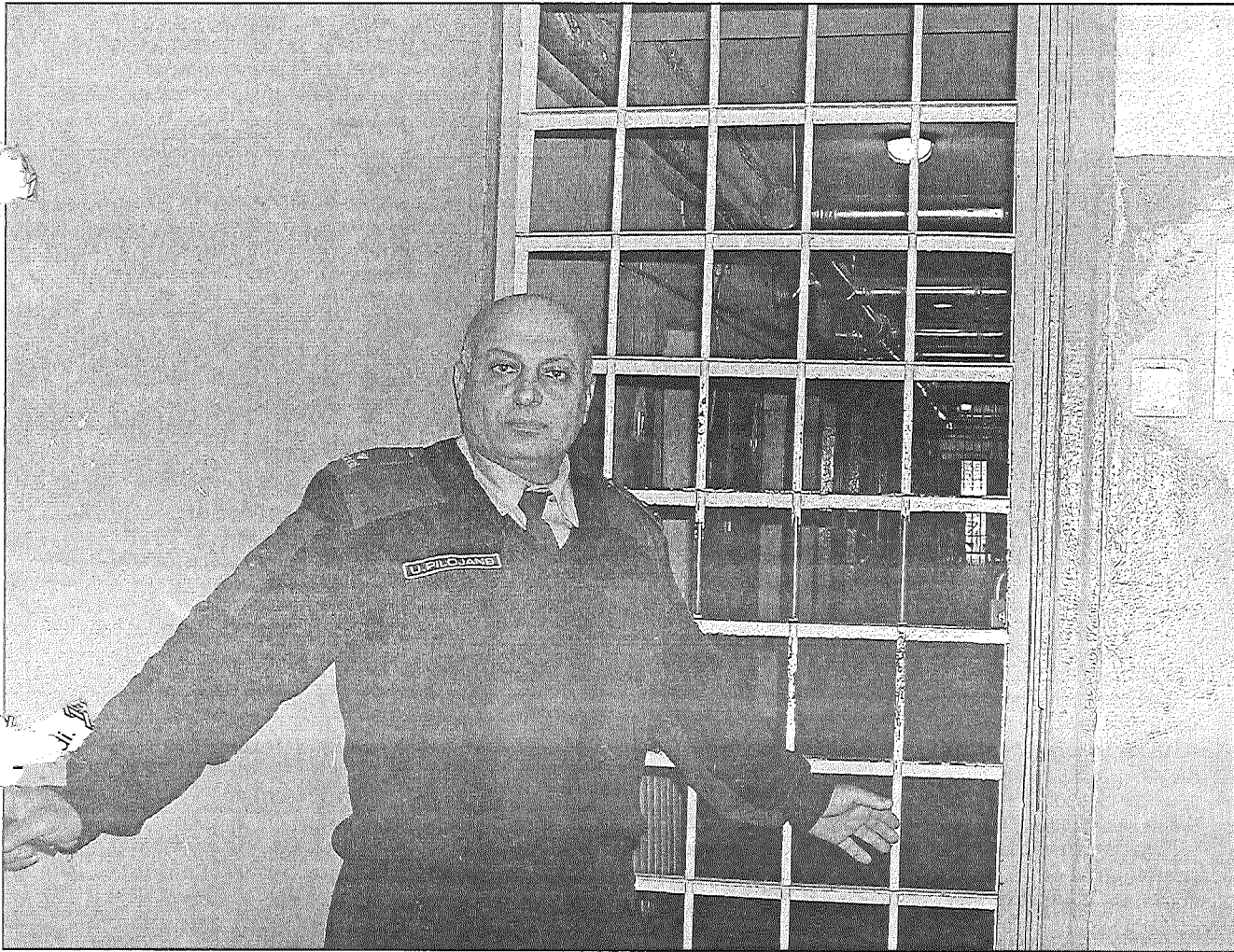

Preiļu rajona policijas pārvaldes īslaicīgās aizturēšanas vietā dzērušos šoferus jau gaida

● Laipni lūdzam, kamerās-pietiks vietas visiem dzērušajiem šoferiem, saka Preiļu rajona policijas pārvaldes īslaicīgās aizturēšanas vietas priekšnieks Usiks Pilojans. Pagaidām viņa vadītājā «viesnīcā» vēl nav nonācis neviens notiesātais autovadītājs. Foto: A.Stepanovs

Kopš pagājušajā piektdienā, 14. oktobrī, spēkā stājās jaunās likuma normas, kas dzērušos autovadītājus ļauj sodīt ar administratīvo arestu no piecām līdz 15 diennaktīm, Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas inspektori nav aizturējuši nevienu iereibušu autovadītāju, pirmsdien no rīta «Novadnieku» informēja ceļu policijas priekšnieks VILIS PATMALNIEKS.

— Aizvadītās brīvdienas uz rajona ceļiem ir bijušas neparasti mierīgas, nav reģistrēts neviens ceļu satiksmes negadījums. Lielājo uzmanību pievēršam gājējiem, kuri pārkāpuši ceļu satiksmes noteikumus, neatļautā vietā šķērsojot ceļa braucamo daļu, kā arī pārvietojoties pa ceļiem diennakts tumšajā laikā bez atstarotājiem. Ceru, ka jaunās likuma normas būs pamatīgi sabiedējušas alkoholu mīlošos vadītājus, kas nāks par labu gan viņiem pašiem, gan pārējiem satiksmes dalībniekiem.

Latvijā – vairāk kā pussimts iereibušu šoferu

Lai gan Preiļu rajons valsts kopējā ainā ir patīkams izņēmums, kopumā Latvijā piektdien, sestdien un svētdien policija aizturējusi gandrīz 60 autovadītājus, no kuriem 47 organismā konstatēta vairāk nekā viena promile alkohola, viņiem tiks piemērots adminis-

trativais arests. Stāvlaukumos policija novietojusi 74 automašīnas, jo vēl vairāki šoferi aizturēti par to, ka gada laikā atkārtoti pieķerti, braucot bez vadītāja apliecības.

Notikumu secība ir skaidra

Par to, kāda būs notikumu secība, ja šoferi pieķers braucam dzērumā (reibuma pakāpe virs vienas promiles), stāsta ceļu policijas priekšnieks V.Patmalnieks.

— Ja ceļu policijas darbinieks aptur transporta līdzekli un konstatē, ka vadītājs, iespējams, ir alkohola reibumā, šoferis tiek pārbaudīts ar alkometru. Gadījumā, ja vadītājs atsakās pūst alkometrā, viņu divu stundu laikā nogādā ārstniecības iestādē uz medicīnisko pārbaudi. Aizturēšanas brīdī notiek arī dokumentu pārbaude. Ja dokumentu nav, braucējs tiek nogādāts policijā personas identitātes noskaidrošanai (ne ilgāk par trim stundām).

Ja LION testa rezultāti ir pozitīvi, uz vietas tiek sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols, kas tiek reģistrēts policijas datu bāzē. Ja transportlīdzekļa vadītāja izelpotajā gaisā vai asinīs pārbaudē konstatēta alkohola koncentrācija ir lielāka par vienu promili, materiāls ne vēlāk kā nākošās darba dienas laikā tiek nosūtīts uz Preiļu rajona tiesu. Pavēsti par ierašanos tiesā iereibušais autovadītājs saņem brīdī, kad tiks noformēts administratīvā pārkāpuma protokols. Ar savu parakstu šoferis apliecinās, ka pavēsti ir saņēmis.

Sodi būs bargi

Izmaiņas Administratīvā pārkāpumu kodeksā paredz ļoti bargus sodus par braukšanu dzērumā – gan ievērojamus naudas sodus, gan administratīvo arestu no piecām līdz 15 diennaktīm, kā tas noteikts kodeksa 149.¹⁵ pantā «Transportlīdzekļu vadīšana alkohola reibumā vai narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē». Šim pantam ir astoņas daļas. Pirmo, otro un sesto daļu, kas neparedz administratīvā aresta piemērošanu, izskatīs policija, bet visas pārējās šī panta daļas ir tiesas kompetencē.

Turpinājums 10. lappusē.

Abonē «Novadnieku»

VISĀS Preiļu rajona pasta nodalēs, **redakcijā** Brīvības ielā 14, Preiļos, vai **internetā** www.novadnieks.lv

no JEBKURAS mēneša dienas līdz mēneša, ceturkšņa vai gada beigām.

Izmanto izdevību — abonē redakcijā ar atlikto maksājumu pa tālruni 5307056.

ZINĀS

Par pašvaldības īpašuma atbrīvošanu no ēkām un būvēm

Pamatojoties uz LR Augstākās tiesas (AT) Civillietu tiesas palātas 2004. gada 2. decembra spriedumu un AT Civillietu palātas 2005. gada 13. oktobra lēmumu par tiesas sprieduma izpildes veida maiņu, Līvānu novada dome 14. oktobrī veikusi pašvaldības īpašuma — laukuma Rīgas ielā 91, Līvānos — piespiedu atbrīvošanu no Jurim Strodam piederošajām pārvietojamajām ēkām un būvēm.

Saskaņā ar minēto AT 2004. gada 2. decembra spriedumu laukuma Rīgas ielā 91 nomas līgums starp Līvānu pašvaldību un Juri Strodu tika izbeigts jau pagājušā gada 31. martā.

Saskaņā ar spriedumu divu mēnešu laikā no tā spēkā stāšanās Jurim Strodam pašvaldības zeme bija labprātīgi jāatbrīvo no viņam piederošajām ēkām un būvēm, t.i. līdz 2005. gada 2. februārim.

Diemžēl tas netika izdarīts, tādēļ Līvānu novada pašvaldība vēlreiz vērsās AT Civillietu tiesas palātā ar prasības pieteikumu par tiesas sprieduma izpildes veida maiņu, lūdzot, noteikt sprieduma izpildi (laukuma atbrīvošanu) piespiedu kārtā ar prasītāja darbaspēku un materiāli tehniskajiem līdzekļiem.

Tiesa pieņēma pozitīvu lēmumu par labu pašvaldībai, un 14. oktobrī pašvaldība, izmantojot tās materiāli tehniskos resursus un līdzekļus, pārveda J.Strodam piederošās pārvietojamās ēkas un būves uz SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība» teritoriju, kur tās arī tiks uzglabātas. Veicot kustamās mantas pārvietošanu uz citu pašvaldībai piederošu teritoriju, ir sastādīts akts, kurš apliecina, kas un kādā stāvoklī pārvietošanas brīdī atradās uz pašvaldībai piederošās zemes. Tiesu izpildītājam ir iesniegts izpildraksts.

Bronislava Spūļa prēmijas ieguvējs būs zināms 18. novembrī

Nesen Preiļu rajona padomē uz kopīgu sēdi pulcējās Bronislava Spūļa prēmijai pieteikto kandidātu izvērtēšanas komisija. Kā «Novadnieku» informēja komisijas priekšsēdētāja, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša, kandidāts, kas saņems rajona padomes piešķirto prēmiju 1000 latu apmērā un Goda diplomu, jau izvēlēts, taču paliks noslēpumā līdz svinīgajam prēmijas pasniegšanas brīdim, kas iecerēts 18. novembrī – Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienā.

Atbilstoši nolikumam «Par Bronislava Spūļa prēmiju un tā piešķiršanu» Preiļu rajona padomē gan pašvaldības, gan iestādes komisijas vērtējumam bija iesniegušas piecas kandidatūras. Tie visi ir rajonā labi pazīstami cilvēki, kas daudz darījuši Latgales kultūras, vēstures, valodas, folkloras un literatūras saglabāšanā, jaunās paaudzes audzināšanā.

Komisijā darbojās Preiļu rajona padomes priekšsēdētāja vietnieks Arturs Stagars, Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Zeps, rajona kultūras darba inspektore Elvira Brovacka, kultūras pieminekļu aizsardzības inspektore rajonā Valentīna Brice, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša, Preiļu bērnu un jauniešu centra direktore Aija Caune un rajona padomes kancelejas vadītāja Līga Naglinska. Komisijas balsojums bija aizklāts un vienbalsīgs.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvijā bezdarbs — septītais lielākais ES

Vidējais sezonāli izlīdzinātais bezdarba līmenis 25 Eiropas Savienības valstīs šā gada augustā bija 8,7%, salīdzinot ar 8,6% jūlijā, liecina ES statistikas biroja «Eurostat» dati. Latvijas bezdarba rādītājs — 8,8% —, tāpat kā iepriekšējos mēnešos, bija septītais augstākais ES. 12 eirozonas valstu vidējais bezdarba līmenis augustā bija 8,6% — par 0,1 procentpunktu lielāks nekā jūlijā. 2004. gada augustā 25 ES valstīs bezdarbs bija 9%, bet eirozonas valstīs — 8,9%. ES valstīs zemākie bezdarba rādītāji augustā bija Īrijā — 4,3%, Lielbritānijā — 4,6% (jūnijā), Nīderlandē — 4,7%, Dānijā — 4,8% un Austrijā — 5,2%. Savukārt vislielākais bezdarbs bija Polijā — 17,5%, Slovākijā — 15,2%, Grieķijā — 9,9% (martā), Francijā un Vācijā — 9,6% un Spānijā — 9,4%.

Luksofori bez zaļā mirgojošā signāla būs visā Latvijā

Ievērojot Eiropā pieņemtos standartus, luksoforus bez zaļā mirgojošā signāla uzstādīs ne tikai Rīgā, bet pakāpeniski arī visā pārējā Latvijā, ziņo Ceļu Satiksmes drošības direkcija (CSDD). Šādi luksofori tiks uzstādīti, veicot rekonstrukcijas darbus vai uzstādot jaunus luksoforus. Zaļais mirgojošais signāls pirms dzeltenās brīdinošās gaismas ieslēgšanās ir pārņemts no padomju laikiem, savukārt Eiropā pieņemtā konvencija par ceļa zīmēm un signāliem tādu neparedz. Latvijā luksoforu standarts, kas atbilst šai konvencijai, ir spēkā aptuveni gadu — kopš pagājušā gada septembra. Lēmums par jauno standartu pieņemts, konsultējoties speciālistiem. Kā atzina CSDD speciālisti, uzstādot luksoforus ar zaļo mirgojošo gaismu, mērķis bija panākt, ka pie šī signāla autovadītāji sākt bremzēt. Taču panākts pretējs efekts — šoferi pie šī signāla palielina braukšanas ātrumu, lai pagātu šķērsot krustojumu pirms dzeltenā signāla. Šādu psiholoģisku niānsi atzinuši arī citu valstu speciālisti. Jāatgādina, ka, iedegoties dzeltenajam signālam, nav uzreiz obligāti strauji jābremzē, bet ir atļauts pabeigt kustību un šķērsot krustojumu. Turklāt būšot arī tāds brīdis, kad sarkanā aizliedzošā gaisma deg visos luksoforos. Pēc CSDD speciālista domām, līdz ar jaunās sistēmas ieviešanu nevajadzētu rasties problēmām.

Viķe-Freiberga neieteiks nākamā prezidenta kandidatūru

Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga, kuras pilnvaru termiņš beidzas 2007. gada vasarā, nemeklēs savu pēcteci un neieteiks, kas varētu ieņemt Valsts prezidenta amatu. Prezidente radio raidījumā «Krustpunktā», atbildot uz jautājumu par savu iespējamo pēcteci, norādīja, ka, paldies Dievam tas nav viņas pienākums. Viņa arī nepauda savu viedokli par iespējamo nākamā Latvijas valsts prezidenta amata kandidātu.

Pasaule salīdzina zelta rezerves

Pasaules Zelta padome Latviju pēc zelta rezervju daudzuma ierindoja 64. vietā starp 110 pasaules valstīm.

Dati apkopoti, par pamatu ņemot Starptautiskā valūtas fonda informāciju. Pasaules Zelta padomes apkopotie rezultāti liecina, ka Latvijas zelta rezervju daudzums šī gada jūlijā bija 7,7 tonnas jeb 4,9 procenti no valsts kopējām rezervēm.

Saraksta pirmajā desmitniekā ierindotas pasaules attīstītākās valstis un starptautiskās finanšu institūcijas: ASV — 8133,5 tonnas zelta rezervju, Vācija — 3427,8 tonnas, Starptautiskais valūtas fonds — 3217,3 tonnas, Francija — 2892,6 tonnas, Itālija — 2451,8 tonnas, Šveice — 1290,1 tonna, Japāna — 765,2 tonnas, Nīderlande — 722,4 tonnas, Eiropas Centrālā Banka — 719,9 tonnas un Ķīna — 600 tonnas zelta rezervju.

Lietuva atrodas saraksta 71. vietā ar 5,8 tonnām zelta rezervju, bet Īgaunija — 103. vietā ar 0,2 tonnas lielu zelta rezervju daudzumu.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astonas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

Konkurss «Ko viņi ar tiem darīja?»

Sagaidot Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienu, līdz kurai palicis mēnesis,

«Novadnieks» aicina piedalīties konkursā «Ko viņi ar tiem darīja?».

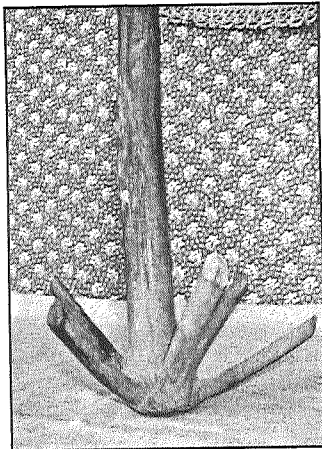
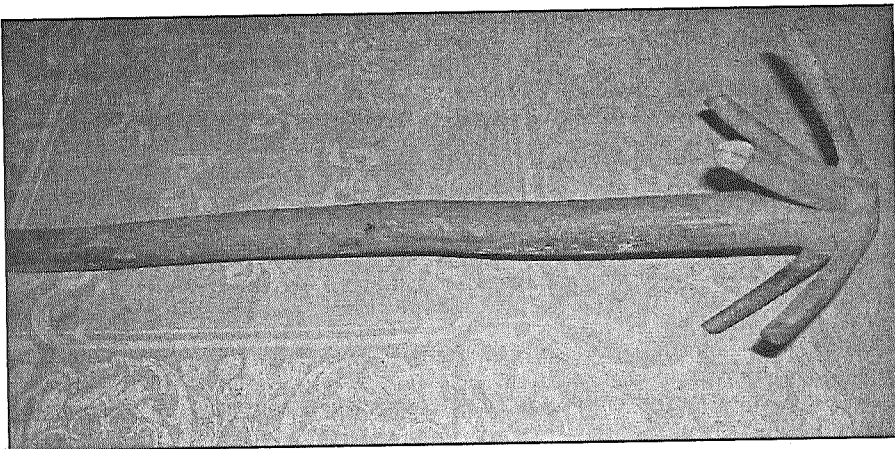
Turpmākajos sešos laikraksta numuros attēlos būs skatāmi dažādi rīki, ar kuriem mūsu sentēvi un mātes rīkojās... jā, ko viņi ar tiem darīja?

Apskatot fotoattēlu, jums jānosaka, kas ir attēlā redzamais rīks, un jāpastāsta, kur to pielietoja. Var norādīt, kā to sauca jūsu pusē. Ja nezināt nosaukumu, var aprakstīt, kādā darbā vai izklaidē tas pielietojams, notikumus, kas ar tiem saistās. Par katru pareizu atbildi tiks ieskaitīts viens punkts. Konkursa rīkotāji priecāsies saņemt arī plašāku stāstījumu vai fotogrāfijas par darbu ar šiem rīkiem, sniedzot ziņas par fotogrāfijā redzamajām personām, vietu, laiku. Fotogrāfijas pēc tam tiks atgrieztas sūtītājiem.

Atbildes var iesūtīt atsevišķi par katru fotoattēlu vai arī kopā par visiem. Rezultāti un uzvarētāju vārdi tiks publicēti 17. novembrī laikrakstā «Novadnieks».

Atbildes iesūtāmas uz adresi Brīvības iela 14, Preiļi LV — 5301, iesniedzamas personīgi, vai iesūtāmas elektroniskā veidā novadnieks@axel.lv ar norādi «konkursam», norādot savu vārdu, uzvārdu, adresi un tālruna numuru.

Konkursa «Ko viņi ar tiem darīja?» pirmais attēls. Jums jānateic, ko agrāk, bet dažās mājās varbūt arī tagad, darīja ar šo rīku, kas redzams tuvplānā un kopskatā.

Kā strādāja un svinēja sendienās

Sagaidot Latvijas dzimšanas dienu 18. novembrī, «Novadnieks» šoreiz pievērsas darba un sadzīves tēmām, aicinot lasītājus iesniegt vai iesūtīt fotogrāfijas no pirmās brīvvalsts laika un arī no pirmajiem kolhozu gadiem.

Kā celtas jaunsaimniecības, kūti, stālji, kā arts un sēts. Kā svinētas kāzas, talkas, kristības, apkūības un citi gor. Kā sēta kukurūza kvadrātligzdās un kā kaplīts koksagizs. Kā braukts uz dzimnām un kā kulsīti lini. Kā dzīvoja, strādāja un svinēja sendienās. Vārdu sakot, aicinām dienas gaismā celt fotogrāfijas no vecajiem albumiem, lai LR proklamēšanas dienā kopīgi ieskatītos savas dzimtās puses vēsturē.

Fotogrāfijām lūdzam pievienot ziņas par tajā redzamajiem ļaudīm, notikumu, vietu un laiku. Vēlams arī informācija par fotogrāfu. Darbi tiks publicēti, bet atsaucīgākos konkursa dalībniekus gaida pārsteiguma balva. Materiālus pēc publicēšanas atgriezīsim.

Aicinām pieteikties uz bezmaksas apmācībām Interneta lietošanā Preiļu rajonā

Nebaidies: Ja Tev nav nekādas pieredzes darbā ar datoru un internetu. Mūsu programma ir interesanta un vienkārša!

Apmācības notiks gan latviešu, gan krievu valodā, mazas apmācāmo grupas (līdz 10 cilvēku grupā), jauki, draudzīgi un pacietīgi pasniedzēji!

Apmācību ilgums: 8 stundas (2 dienas pa 4 stundām, ar kafijas pauzi)

Uz kursiem vari pieteikties Tev ērtākajā apmācību vietā (Līvānos, Aglonā, Preiļos, Vārkavā, Rudzātos un Riebiņos)

Astonās stundās Tu iemācīsies:

sadraudzēties ar datoru ☺

iepazīties ar internetu,

rakstīt tekstu un to saglabāt,

sameklēt vajadzīgo informāciju internetā,

uzrakstīt un nosūtīt elektronisko vēstuli,

apmaksāt savus rēķinus Internetbankā.

Mērķauditorija: cilvēki ar kustību traucējumiem, pašvaldību darbinieki, aktīvie pensionāri, skolotāji, bibliotekāri, citi kultūras darbinieki, medicīnas nozarē strādājošie.

Pieteikties uz apmācībām Jūs varat pie Inetas Liepnieces (53-21603, Preiļu NVO atbalsta centrā), Marijas Kalniņas (53-81707, SO «Baltā māja» Līvānos), Aivara Pizēja, Ulda Eglīša (53-22235, 53-23209, Preiļu rajona padomē). Pieteikšanās laiks — no šī gada 24. oktobra līdz 10. novembrim.

Apmācības nodrošina Latvijas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociācija un a/s «Hansabanka».

PREIĻU NOVADĀ

Pagarina priekšlikumu iesniegšanas termiņu

Deputāti vienoties, ka līdz šī gada 30. decembrim tiks pagarināts laiks, kurā SIA «Preiļu saimnieks» jāsagatavo un jāiesniedz domē priekšlikumi par ielu apgaismojuma sistēmas apkalpošanas darbu veikšanu. «Novadnieks» jau informēja, ka 9. augustā domes deputāti konceptuāli vienoties par iespēju pārņemt no «Latvenergo» ielu apgaismes līnijas. Domes izpilddirektoram līdz 2006. gada 20. janvārim jānosaka pirkšanas līguma projekts.

Par maznodrošinātas ģimenes (personas) statusu

Pamatojoties uz likumu «Par pašvaldībām» un likumu «Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā», domes sēdē nolemts, ka Preiļu novada administratīvajā teritorijā ģimene (persona) tiek atzīta par maznodrošinātu, ja tās ienākumu līmenis nepārsniedz 70 latus mēnesī uz vienu ģimenes locekli. Izpilddirektoram līdz 1. novembrim jānodrošina saistošo noteikumu par maznodrošinātas ģimenes (personas) statusa noteikšanu izstrādi.

Preiļieši ir pirmie Latgalē, kas savā teritorijā noteikuši maznodrošinātas personas statusu. To, kas ir trūcīga ģimene vai persona, nosaka valsts, un tie ir 40 lati uz vienu ģimenes locekli mēnesī.

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

OTRDIENAS
INTERVIJA

Droši vien katrs no mums jaunībā vismaz reizi kādā vasaras naktī ir skatījis zvaigžņu piesētās debesis un prātojis, nez, kur un kāds es būšu pēc gadiem desmit, divdesmit, trīsdesmit... Esam sapņojuši, cerējuši, uz lieliem darbiem un panākumiem sevi noskaņojuši. Saglabāt sevi jaunības zvaigžņu atspulgu nav nemaz tik vienkārši. Spēku un pārliecību vajag. Šādu cilvēku pulkam pieskaitāma arī Aglonas vidusskolas direktora vietniece audzināšanas darbā, mājturības skolotāja, divu meitu māmiņa INTA REČA.

● Aglonas apkārtnes meži ir pilni dažādu pārsteigumu. Viens no tiem atceļojis arī uz Intas mājām. Tas ir milzīgs māzers – gadu desmitiem viedojies izaugums uz bērza stumbra. Notīrīts, apskrubināts un nopolēts tas tagad priecē mājnīkus un pārsteidz ciemiņus. Foto no I.Rečas albuma.

Lielie sapņi sastāv no simts maziem
sapnišiem

— No jūsu kolēģiem, skolotājiem, būtībā ļoti aizņemtiem un noslogotiem cilvēkiem, esmu dzirdējusi gluži vai apbrīnas pilnus vārdus — kā Inta visu paspēj, viņai taču tik daudz darbu un pienākumu. Sakiet, vai jums diennakts stundas garākas nekā citiem?

— Jā, skolā esmu gan direktora vietniece audzināšanas darbā, gan pasniedzēju mājturību meitenēm. Tas nozīmē, ka slodze ir pietiekami liela. Vēl es vadu floristikas pulciņu tepat skolā, kā arī mācīšanos. Tur kopā darbojamies jau gadus trīs, lieliski pavadām laiku.

Man ļoti patīk noformēt un izgreznot telpas, patīk, ka vide ir sakopta un skaista. Sovasar Aglonā palīdzēju iekārtot maizes muzeju. Pavasarī un vasarā labprāt strādāju dārzā, esmu ļoti pieķērusies savai māijai, kur dzīvoju kopā ar krustmāti un meitām Madaru un Katrīnu.

— Mēs katrs nākam no savas bērnības. Kur tā pagāja jums?

— Esmu vietējā, dzimusi īstena agloniete. Uz Aglonas vidusskolu atnācu kā pirmklasniece, te nosvinēju vidusskolas izlaidumu un aizbraucu uz Daugavpili, lai studētu augstskolā. Pēc tam atgriezās mājās un savā skolā, kur man piedāvāja darbu. Ar maziem starplaiņiem, kamēr dzima bērni, ik dienas esmu nākusi šurp uz darbu ar prieku. Tagad man šķiet, ka šīs siltās jūtas pret dzimto pusi un cilvēkiem izveidot palīdzēja mans pirmais skolotājs Bronislavs Drukaļskis. Viņš spēja mūs saliedēt par lielisku kolektīvu, jo vai tad citādi pēc gadiem mēs tā ilgtos pēc kārtējiem salidojumiem un spētu uzturēt tik draudzīgas attiecības, atbalstīt viens otru.

— Saproto, jūs lepojaties ar to, ka esat agloniete?

— Protams, jo nekur citur nav tik skaisti kā Aglonā. Man te patīk, lai gan reizēm cilvēkiem klājas diezgan grūti. Jā, nav to iespēju, kas tiek piedāvātas pilsētniekiem, taču mans uzskats ir mazliet savādāks. Ja cilvēks vēlas, viņš var strādāt un atrast darbu arī Aglonā, kas no lielpilsētas viedokļa ir dziļi lauki un pasaules mala.

— Vai savai dzimtajai vietai saskatāt perspektīvu?

— Aglona nekādā ziņā nav rūpniecisks un industriāls centrs, nekad tāda nav bijusi. Bet te ir brīnišķīgas iespējas tūrisma attīstībai, skaista un sakopta vide, lai gan joprojām atrodam stūrīšus, kas vēl prasīties prasās pēc slotas, cirvja un grābekļa. Tomēr pēdējos gados šajā ziņā Aglona ir ievērojami augusi un tai noteikti ir labas iespējas nākotnē.

— Bet kā tad ir ar jaunatni? Visi saka – jaunieši brauc prom, brauc uz pilsētām, brauc uz ārzemēm. Kas tad to nākotni veidos?

— Tiesa, jaunie pamet savas tē-

va un mātes mājas, izmācās un, bet neatgriežas, jo uzskata, ka te viņiem par maz iespēju. Daļa atrod labi apmaksātu darbu lielās un stabilās firmās ar drošu perspektīvu, citi dibina savus uzņēmumus.

Aglona nav izņēmums. Praktiski uz abu roku pirkstiem saskaitāmas darbojošās ražotnes, arī tūristu mītnes un viesu mājas jau pie katra ezera sabūvētas, vairāk nevajag. Vēl nedaudzās pašvaldības iestādēs – tās arī visas iespējas atrast darbu. Jaunatne to jūt un, beidzot skolu, daudzi skaidri zina, ka te neatgriezīsies. Protams, ir izņēmumi – pārsvarā jaunie pedagogi, kas atgriežas savā skolā.

— Kāpēc jūs atbraucāt uz Aglonu? Vai iespējas plašajā pasaulē nevilināja?

— Patiesību sakot, vilināja gan. Bija pat konkrēta doma. Tomēr kārtējo reizi jāpārliecinās, ka dzīve mūs katru noliek tajā konkrētajā vietnā, kur liktenis lēmis. Man bija lemts būt Aglonā, tāpēc pēc studiju beigšanas atgriezos. Šad tad iedomājos, ka varbūt citur būtu labāk, bet tad izsecinu, ka labi ir tikai tur, kur mūsu nav. Tomēr tādās domās nāc prātā reti.

Patiesība ir vienkārša – ja cilvēkam ir kāda noteikta vēlme, gribēšana, tad viss tā arī notiek. Ja sākumā neveicas, rodas šķēršļi, tad tas ir tikai un vienīgi mūsu rakstura pārbaudīšanai un izaugsmei. Ja visu laiku būtu tikai labi, tad mēs nezinātu, ka iespējams vēl labāk. Un otrādi – ja kādreiz nebūtu slikti, mēs nezinātu, kas ir labi. Dzīvē nekas nav jānožēlo, jo notiek tikai tas, kam jānotiek.

Tā tāda neliela filozofiska atkāpe, bet patiesībā es strādāju Aglonas vidusskolā jau astoņpadsmito gadu un esmu apmierināta ar to, kā šie gadi pagājuši. Esmu lepna, ka man ir divas jaukas meitas – Katrīna mācās 4. klasē, bet Madara 5. klasē.

Vēl esmu izsecinājusi, ka man ir veicies arī tajā ziņā, ka dzīvē vienmēr apkārt bijuši labi draugi. Kad ir grūti, kad lēnām kūpojos uz priekšu, draugi ir tie, kas uzmunšina, pamudina, liek sasparoties.

— Vai jūsu profesijas izvēlē kāds ietekmēja?

— Tās bija mana mamma un krustmāte, kas pārliecināja, ka pedagoga darbs ir cienījams un godājams. Rokdarbi man patika, likās, ka mājturības skolotāja profesija būs pieprasīta.

Studiju laiks bija aizraujošs. Mācījos, ar prieku piedalījos augstskolas sabiedriskajā dzīvē, deju tautas deju kolektīvā «Laima». Daudz braucām uz koncertiem, uzstājāmies. Bija interesanti.

Es nesaku, ka tagad man ir mazāk interesanti. It īpaši pēdējos gados, kad ir lielākas iespējas pievērsties mājai un dārzam, kas ir mana īpaša mīlestība. Pavasaros, kad eju garām kādai stādū

● Inta Reča ir dzimusi ūdensvīra zīmē un atzīst, ka reizumis nodarbojas arī ar sevis pašanalīzi: «Pēdējā laikā bieži sev saku, Inta, mācies atteikt, proti pateikt «nē». Kad darbi kraujas viens uz otra, kļūstu haotiska, un tad nekas labs nav gaidāms.» Foto: A.Stepanovs

tirdzniecības vietai, nevaru atturēties, noteikti kaut ko jaunu nopērku. Tagad jau sakrājušies diezgan liela kolekcija, pārsvarā ziemcietes. Šogad nemaz nepirku un nestādīju vasaras puķes, priecājos, kā viena pēc otras plaukst ziemcietes, kā saņēmušies un aug daudz dzīve skujeni, nokarenie augi.

Mājas, kurās dzīvoju es, Madara, Kristīne un mana krustmāte, kādreiz cēla vectēvs. Tām ir sava vēsture, ko es gribu saglabāt. Apkārt plešas vectēva stādītais dārzs, tiesa, palikušas tikai dažas sirmas ābeles, toties vietā iestādītas jaunas. Nozāģējām vairākus viņa stādītos kokus, jo tie atradās pārāk tuvu ēkai un bojāja gan pamatus, gan jumtu.

— Četras sievietes lielā mājā, — kā jūs tiekat galā ar darbiem?

— Tiekam gan, pie tam lieliski. Protams, palīdzību neatsaka arī draugi, ja iecerēts kas nopietnāks.

Ziniet, bija laiks, kad man likās, ka darbi nu nemaz neiet uz priekšu. Bet tagad jūtos lieliski, esmu atradusi sevī spēkus un varu izausties. Reizēm ir tāda enerģija un tāds spīts parādās, ka varu kalnus gāzt.

Iegūt īpašumā māju – tas nozīmē to, ka vasarās nebūs brīvu brīžu, ko pavadīt, laiski gulot pludmalē, ka nevarēs atvaļinājuma laikā braukt tālos ceļojumos, jo ik nedēļu jāplauj zālājs. Jādomā par to, kā izravēt puķu dobes, kā tikt galā ar remontiem.

Katru gadu esmu plānojusi, ka pa vasaru izdarīšu to un vēl to, bet nākamvasar gan atpūtišos. Kad ir klāt nākamās ziemas be-

gas, atkal palieku nemierīga, jo nekas vēl nav galā, vēl simts un viens darbs gaida. Laikam man ir pienācis tas vecums, kad es sāku saprast laika ātro plūsmu, kad zēl noniekt pat vienu minūti. Gribas stabilitāti, gribas atstāt ne tikai māju, bet vietu, kur bērniem atgriezties.

— Vai pašai pa šiem gadiem mājturība joprojām ir mīļš priekšmets?

— Mīļš, bet tomēr jūtu, ka pēdējā laikā tā sāk kaut kur malā «aizpeldēt». Kaut vai rokdarbi. Ja agrāk es ļoti daudz adīju, tad pašlaik vienkārši fiziski tam neatliek laika, daudz kas cits jāpaspēj. Arī skolas meitenēm rokdarbi vairs neiet pie sirds. Visbiežāk dzirdētais vietoklis ir tāds – nu kam tas viss vajadzīgs, jebko taču var nopirkt veikalā. Starp citu, man mājās ir sanbernārs, Robins vārdā. Esmu savākusi vairākus maisus suņa vilnas, adu zeķes. Tās ir ļoti siltas, pūkainas un arī ārstnieciskas.

Ar kulināriju ir savādāk, ēst gatavošana skolnieces aizrauj, ēdienu receptes meitenes izmēģina labprāt.

— Jūs esat direktora vietniece. Šajā jomā taču arī ir daudz pienākumu?

— Protams, pienākumu daudz, laiks liekas stresains un tik steidzīgs. Dienas laikā nemaz nevar visu paspēt, reizēm strādāju vakaros. Bet pavasaros, kad visi eksāmeni nokārtoti, kad klāt izlaidumi, tad es redzu, ka viss bijis ļoti un pareizi. Jaunieši atvadās no skolas un saka tik mīļus vārdus, ka

acīs asaras saskrien. Reizēm skolas absolventi atnāk ar ziediem arī Skolotāju dienā, lai pateiktu paldies. Tad saprotu, ka pūles nav palaistas veltī.

— Vai piekriņāt vecum vecajam teicienam – kad mēs augām, tad gan tā nebija?

— Starp citu, šo teicienu esmu dzirdējusi pat no vecāko klašu skolēniem, kad viņi sāk vērtēt tagadējos sākumskolas bērnus – skolotāj, kā jūs viņus varat saprast un savaldīt. Patiešām, bērnu attieksme pret mācībām, pret apkārtējiem ir krietni mainījusies. Saka, tagad skolā esot lielāka demokrātija. Man liekas, ka demokrātija tiek pārprasta. Bērni nespēj saskatīt robežu, kas to šķir no visatļautības. Lielākā daļa lieliski pārzina savas tiesības, viņiem šķiet, ka tiesības ir pilnīgi uz visu. Tāpēc neredzami paliek pienākumi.

Kad augu un skolā gāju es pati, vide un apstākļi bija citādi, daudzējādā ziņā grūtāki. Mēs iemācījāmies labāk izprast naudas būtību, tās vērtību, bijām iemācīti veidot siltākas savstarpējās attiecības. Materiālā ziņā tagad skolēni ir daudz labāk apgādāti un nodrošināti. Viņu vērtības līdz ar to ir savādākas.

— Paies gadi, gan jau dzīve aplauzīs radziņus...

— Un aplauz arī. Kad skolā notiek absolventu tikšanās, daudzi, tiekoties ar vidusskolēniem, saka, mīlie, mācieties, mācieties un vēlreiz mācieties, jo augstskolā zināšanas būs ļoti vajadzīgas. Un tie runātāji nav nekādi dzīvesgudrie, bet tādi paši jaunieši, kas skolu beiguši pirms pusgada! Redziet, cik maz laika vajag, lai pārliecinātos, kāda īstenībā ir lielā pieaugušo cilvēku dzīve.

— Latvijas mērogā par Latgali joprojām saglabāties uzskats kā par nomāktu reģionu. Vai jūs Aglonā, Latgales viduci, dzīvodama, esat domājusi, kā mums savu «asti celt»?

— Jā, to mēs neprotam. Lai kam tāpēc, ka pārāk salīdzinām sevi ar citiem un redzam, cik daudz ko mums vēl vajag. Taču, kad braukājam pa Kurzemi un Vidzemi, redzam, ka viņi ne ar ko neatšķiras. Arī tur, «gaišajā pusē», ir tikpat daudz sabrukušu un pamestu māju, tikpat aizaugušo lauku. Iespējams, ka pie visa vainīga latgaliņu mentalitāte, ka negribam ar sevi lielīties, lai gan patiesībā esam «ciši lobi cylvāki».

— Vai visi jūsu jaunības sapņi ir piepildījušies?

— Man nekad nav bijis pārlieku lielu sapņu. Kad daudz sasapņojies, realitāte var būt pārāk sāpīga. Labāk ir izdomāt un darīt. Sapnišiem jābūt maziem un īstenojamiem, ja ne šodien, tad tuvākajā laikā. Kad parauj aiz viena diedziņa, tad simts darbi nāc viens pēc otra un ātri vien padarās.

L.Kirillova

Kā tikt pie labas piena govs

«Novadnieka» iepriekšējā numurā piedāvājām jūsu uzmanībai lopkopības speciālista Dzintara Rancāna stāstījumu par to, kā rīkoties, lai izveidotu augst-
ražīgu melnraibo govju ganāmpulku. Šoreiz sarunas temats ir sarkano šķirņu govis, kuru skaitā ietilpst arī Latgales saimniecībās tik bieži sastopamās Latvijas brūnās šķirnes govis.

Atvērtā populācija

Pašlaik visas sarkanās govju šķirnes, kas ir ap Baltijas jūru, ietvertas tā sauktajā atvērtajā populācijā. Tās nozīmē, ka jebkurā šķirnē dzīvnieku produktīvo īpašību uzlabošanai tiek izmantotas citas sarkanās šķirnes. Izņēmums ir Somijas Airšīras šķirne, jo somi neieved no citām valstīm vaislas materiālu, kas var draudēt ar dažādu bīstamu slimību izplatību. Pie tam Somijas Airšīras govis ir ražīgākas par holšteiniem.

Jaunas asinis uzlabo govs produktivitāti

Latvijas brūnajām gotiņām apsēklošanai, lai uzlabotu produktivitāti, tiek izmantotas vairākas citas sarkanās šķirnes – Zviedrijas sarkanraibā, Vācijas sarkanā (Angleras), Švīces, Dāņu sarkanā, mazliet tiek izmantota arī Holšteinas sarkanraibā šķirne.

Ja gribam saglabāt Latvijas brūnās šķirnes nosaukumu, govis ir jāpērk ar bulļiem, kas iegūti, piedaloties ārzemju šķirnēm. Pieaugs govju produktivitāte, bet tajā pašā laikā nebūs to sliktā īpašību, kas ir citām ļoti augstvērtīgām šķirnēm.

Var saņemt atbalstu

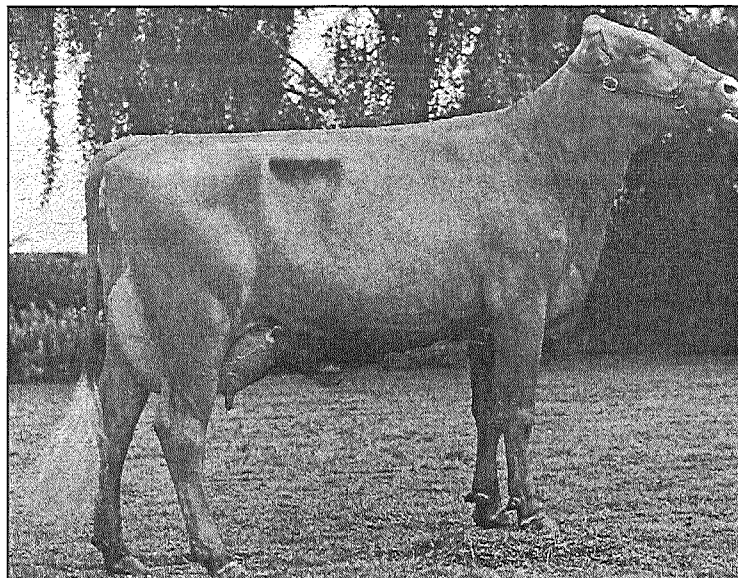
Pašlaik govis daudz tur arī bioloģiskajās saimniecībās, kur komerciālai darbībai netiek pievērsti tik liela uzmanība. Šajā gadījumā govis var sēklot ar vecā tipa Latvijas brūnās šķirnes bulļiem. Tie dos ražīgas govis, bieži ar izteiktu gaļas tipu, bet galvenais, ka tās būs ilgmūžīgas, ar augstu proteīna un tauku saturu pienā.

Noteikti jāuzsver, ka ģenētiska fonda uzturēšanai, kur paredzēts Eiropas atbalsts izzūdošajām šķirnēm, valstī ir pieņemta programma Latvijas brūnās šķirnes saglabāšanai. Šo atbalstu zemnieki var saņemt tikai par tām govīm, kuras nesatur jaunās paaudzes vaislas bulļu asinis. Pēc padoma govju īpašnieki var griezties pie saviem lopkopības pārraugiem vai ciltsdarba informācijas datu apstrādes centrā, kur arī aprēķinās asinību viņam piederošajiem lopiņiem.

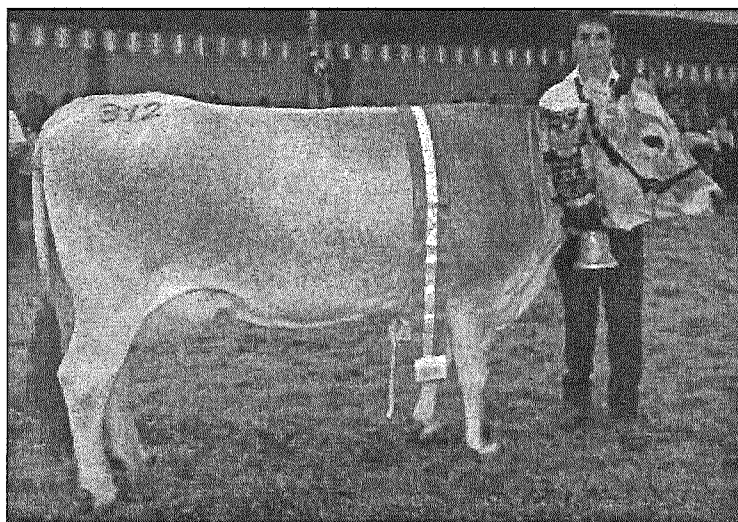
Bulļu izvēle ir liela

Latvijas brūnās šķirnes govju sēklošanai Latgalē ir plašas iespējas. Ir liela bulļu izvēle, tie ievesti no Dānijas un to asinīs ir Dānijas sarkanā, Švīces šķirne, Holšteinas sarkanā. Tās Latgales gotiņu pēcnācējiem dos augstāku ražību.

No vecā tipa bulļiem, kas

● Dānijas sarkanās šķirnes govis ir izteikta piena tipa dzīvnieki. Bulla SYD Garant Milestone spermu var pasūtīt Siguldā.

● Tiroles pelēkās šķirnes govis ir populāras Austrijā, tās ir piena-gaļas tipa dzīvnieki. Bulli ieteicami Latvijas zilās šķirnes apsēklošanai vai arī izmantošanai bioloģiskajās saimniecībās.

piedalās ģenofonda saglabāšanā, jāizvēlas tie, kuri pieder Rudme, Odins un citām līnijām, kas satur pārsvarā tikai Latvijas brūnās šķirnes asinību, Angleru vai Dāņu sarkano. Šajā gadījumā jāzina, ka pēcnācējas nebūs izcilnieces, taču ļoti funkcionālas govis ar normālu produktivitāti un ilgmūžīgas. Kā zinām, Latgales laukos vēl joprojām nav retums 10. un pat 15. laktācijas govis. Bet, piemēram, Vācijā, kur lielfermās galvenais govju uzdevums ir dot pēc iespējas vairāk piena, to vidējais darba mūžs ir tikai divas līdz divarpus laktācijas.

Īpatnības, ko der zināt

Jāatceras, ka, sēklojot ar sarkanajām šķirnēm, piemēram, Zviedru sarkanraibajām, govīm var būt ļoti īsi pupi. Īpaši tajos gadījumos, ja piena devējai jau tādi ir. Šādas dzīvniekus ir grūti slaukt ne tikai ar rokām, bet arī ar slaukšanas aparātiem. Tā gan nav liela problēma, bet rada sarežģījumus.

Ja Latvijas brūnās govs apsēklošanā izmantosiet Norvēģu sarkanās šķirnes bulļu spermu, nebrīnieties, ja dzims dažādu krāsu teliņi. Norvēģu sarkanā ir tā sauktā sintētiskā populācija, kuras izveidošanā selekcionāri pielietojusi vairāk nekā 20 šķirnes. Tāpēc teliņi var būt gan sarkani, gan sarkanraibi un pat melnraibi.

Latvijas zilās ir arī Preiļu rajonā

«Novadnieka» lasītāji noteikti būs dzirdējuši arī par tādu retu šķirni kā Latvijas zilā govs, kura ir saglabājusies piejūras reģionā. Taču ne tikai tur, jo šīs šķirnes dzīvnieki ir reģistrēti arī Preiļu rajonā – Pelēču pagastā, Upmalas pagastā un Preiļu pagastā.

Pagaidām šo dzīvnieku valstī ir maz. Līdz ar to ir problemātiski atrast neradniecisku vaislinieku. Pagājušajā gadā, lai atsvaidzinātu asinis Latvijas zilajai šķirnei, no Austrijas ievada Tiroles pelēkās šķirnes bulļu biomateriālu. Tomēr tiroleši mūsu gotiņām īsti neder, jo tie ir piena-gaļas tipa dzīvnieki, bet Latvijas zilā – izteikti piena tipa dzīvnieki. Bez tam Tiroles pelēkās šķirnes govis ir cita kranioģiskā tipa dzīvnieki. Tas nozīmē, ka tiroleši cēlušies no cita celma un tiem ir atšķirīga galvaskausa forma.

Pagājušajā gadā Latvijā iegūts jauns un perspektīvs zilās šķirnes bullītis. Cerams, ka to iegādāsies kāda no ciltslietu stacijām un izmantos kā jaunās Latvijas zilās šķirnes aizsācēju.

Pagaidām Latvijas zilās govis ne ar ko īpašu neizceļas, arī izslaukumi ir viduvēji. Tomēr tā ir eksotiska un reta šķirne, kas noteikti saglabājama.

Nākamajā numurā – par gaļas tipa šķirnēm.

Rudens – labākais augļu koku un ogulāju stādīšanas laiks

Preiļu lauku konsultāciju birojā uz tikšanos ar augļu dārzu īpašniekiem bija ieradusies Latgales reģiona konsultante JANINA KURSĪTE. Viņa zemniekiem stāstīja par labākajiem augļu koku un ogulāju stādīšanas laikiem un īpatnībām, kā arī par iezīmošanu un pasargāšanu no sala.

Īstvēro termiņi

Ogulājiem un augļu kokiem vislabākais stādīšanas laiks ir rudens, sākot no septembra vidus līdz 15. oktobrim. Tās ir nepieciešams, lai stādi paspētu iesakņoties un tiem būtu laba ziemcietība. Ja kokaudzētavās stādi ir labi sagatavoti, ir simtprocentīga garantija, ka jebkurš koks vai krūms pieaugs un ziemā neizsals.

Saknītēm vajag siltu sedzinu

Ko nozīmē stādu pareiza sagatavošana kokaudzētavā? Visi darbi augludārzos būtu jāpaveic jau līdz 1. jūlijam. Tā ir apdobju kopšana, laistīšana ar 'Raundapu', mēslošana un iridnāšana. Zāles pļaušanu starprindās, protams, var turpināt visu augustu un septembri, taču apdobēs ieteicams ielaist nezāles, jo nezāļu sakņu sistēma uzturēs siltumu. It sevišķi svarīgi tas ir pundurkociņiem, jo tiem nepieciešama augsnes virskārtā aizsūtēta zāle vai nezāles, kas koka sakņu sistēmai ir kā silta sedziņa.

Veciem augļu dārzam, kur parasti apdobs aprok ar lāpstu, oktobrī nepieciešams uzlikt kūtmēslus un lāpstas dziļumā kopā ar nezālēm apvērst augsni. Kūtmēsli kopā ar nezālēm sāks pakāpeniski sadalīties. Līdz ar to radīsies siltums, kas ļoti labi pasargās augļu dārzus no sala bojājumiem sakņu sistēmā. Tā rīkoties ir ieteicams arī mazdārziņu saimniekiem, īpaši ja stādījumos ir pundurkoki vai pusdūri.

Augi ziemu sāk gaidīt

jau vasarā

Visi augļu koki pēc straujas augšanas vasaras pirmajā pusē jūlijā sāk sevi gatavot ziemai – uzkrāt barības vielas. Ja mēs nedodam papildus barības vielas, intensīvi sāk nobriest galotņu pumpuri, līdz rudenim kociņš ir sagatavojies ziemai.

Latgalē rudenī nav ieteicams pirkt augļu koku stādus podos. Tie ir potēti pavasarī un audzēti siltumnīcās un tikai augusta beigās iznesti laukā. Tādiem podu stādiem ir problēmas ar sakņu veidošanu, pieaugšanu. Augs vienkārši neprot baroties ārpus ierastās noslēgtās vides un ziemā var iet bojā. Augsnē audzēti stādi ir acoti, pieraduši pie āra apstākļiem, spēj nēmt no apkārtējās vides barības vielas.

Labāk der Latgales

kokaudzētavu produkcija

Ieteicams iegādāties Latgales kokaudzētavās sagatavotus jaunus kociņus. Pirmkārt, būs lielāka drošība, ka būs atbilstošas augsnes, otrkārt, te tiek piedāvātas reģiona klimatiskajiem apstākļiem atbilstošākas šķirnes. Īpaši svarīgi tas ir lieldārzu īpašniekiem, kuri dārzus iekopj lielās platībās un iegulda lielus līdzekļus.

Tādos gadījumos vispirms nepieciešamas konsultācijas ar speciālistiem, lai noskaidrotu, kuras šķirnes vislabāk jūtas konkrētā apvidū.

Sargājiet no vēja

Jāzina arī tas, kādus potcelmus izvēlēties. Latgalē ieteicams audzēt uz MM 106 potcelma. Ja vēlaties audzēt pundurābeles, var

izvēlēties M 26 vai B 9 potcelmus (ar balstiem). Ja balstu sistēmas nebūs un netiks izveidota arī vēja aizsargjosla, koki tiks izgāzti.

Dārzam obligāti ir vajadzīga aizsargjosla no valdošajiem ziemeļiem, ziemeļaustrumiem un austrumiem vējiem. Šādā aizsargjoslā vajag izmantot tās kultūras, kurām nav kopēju slimību ar augļu kokiem. Tie ir ātraudzīgie bērzi, arī liepas, bet tās aug lēnāk. Var stādīt divas rindas, vienā – bērzus, otrā – liepas. Reizēm stāda egles pamišus ar trim bērziem vai trim liepām. Tomēr nedrīkst arī pārcensties un izveidot pilnīgi noslēgtu telpu.

Aizsargjoslas pasargā dārzus no stipriem vējiem un sala aptuveni 200 līdz 300 metru platā joslā.

Dažreiz vienā aizsargjoslas rindā stāda lielāka auguma kokus, bet otrā – mazākus, piemēram, karaganas, Kaukāza plūmes (sevišķi tad, ja iestādīts plūmju dārzs, kur labi apputeksnēsies agrās šķirnes), parastās meža lazdas vai rintes.

Paglabiet no graužējiem

Lai nākamajā pavasarī, ierodoties dārzā, nevajadzētu bēdāties par zaudējumiem, obligāta ir augļu dārzu pasargāšana no graužējiem – zaķiem un stirnām. Ja dārzs ir liels, noteikti nepieciešams žogs. Var jau ābelītes apsiet vai aplikt apkārt kādu sietu, bet tā nebūs simtprocentīga drošība. Ja zaķi sabojās koka stumbru vai stirnas nograuzīs zarus, koka augšana tiks bremzēta. Iegaumējiet, ka zaķi visbiežāk dodas uz dārzam tieši oktobra beigās, lai pirms sala nobaudītu saldo un sulīgo jauno augļu kociņu mizu, kā arī aprīli.

Lai glābtu sabojātos augļu kokus, visas rētas nekavējoties jāapstrādā ar 'Lerānu', kas pasargās stādus no vēža sporām. Tāda apstrāde nepieciešama arī pavasarī visās zaru griezumvietās.

Vienas no biežāk sastopamajiem kaitniekiem ir arī ūdenszūrkas, kas bojā jauno kociņu saknes. Pašlaik veikalos nopērkami speciāli līdzekļi, kas ūdenszūrkas atbaida, kā arī ķeramikie slazdi. Tomēr ieteicams dārzus neveidot ūdenskrātuvju tuvumā, pie upēm, ezeriem un lieliem dīķiem, jo ūdenszūrkām patīk mitra augsne.

Nepieciešams izvairīties arī no pelēm. Nevajag apdobēt mulčas veidā lielā daudzumā izmantot salmus un zāli. Tādā veidā radīsies lieliska mājvieta pelēm, kas pēc tam bojās augšējās saknītes.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Vēlas palielināt valsts pabalstu Černobiļas atomelektrostācijas seku likvidēšanas dalībniekiem

Lai uzlabotu materiālo stāvokli tiem Černobiļas atomelektrostācijas (AES) avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem, kuriem noteikta invaliditāte, Labklājības ministrija (LM) iecerējusi no nākamā gada palielināt pabalstu no 35 līdz 45 latiem.

Atbilstoši LM prognozēm 2006. gadā valsts sociālo pabalstu varētu saņemt vairāk kā 3 tūkst. cilvēku. Šim mērķim nākamajā gadā papildus plānots atvēlēt Ls 374 tūkst. un kopumā no valsts pamatbudžeta minētā pabalsta izmaksai tiks paredzēti vairāk kā Ls 1,6 milj.

To paredz LM izstrādātais no-

teikumu projekts Noteikumi par valsts sociālo pabalstu Černobiļas atomelektrostācijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem un mīrušo Černobiļas atomelektrostācijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieku ģimenēm. Minētais projekts 6. oktobrī izskatīts Valsts sekretāru sanāksmē.

Saskaņā ar likumdošanu valsts sociālā pabalsta Černobiļas AES seku likvidēšanas dalībniekiem apmērs nedrīkst būt mazāks par valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu.

6. oktobrī Valsts sekretāru sanāksmē izskatītie LM noteikumi par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta un apbedīšanas pabalsta apmēru, tā pārskatīšanas kārtību

un pabalstu piešķiršanas un izmaksas kārtību, nosaka valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru 45 latu apmērā. Līdz ar to arī valsts sociālā pabalsta Černobiļas AES seku likvidēšanas dalībniekiem apmērs, sākot no 2006. gada, nevar būt mazāks par 45 latiem.

Atgādinām, ka valdība, lemjot par papildus finansējuma piešķiršanu LM prioritārajiem pasākumiem, atbalstīja valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta palielināšanu no 35 līdz 45 latiem.

Kopš šī gada 1. janvāra Černobiļas AES avārijas seku likvidēšanas dalībnieki saņem pabalstu 35 latu apmērā.

LM plāno uzlabot bezdarbnieku iespējas iesaistīties darba tirgū

Lai uzlabotu bezdarbnieku iespējas iesaistīties profesionālajā apmācībā, pārkvalifikācijā un kvalifikācijas paaugstināšanā, tādējādi veicinot šo cilvēku veiksmīgu integrāciju darba tirgū, Labklājības ministrija izstrādājusi grozījumus Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā.

Atbilstoši plānotajiem grozījumiem tiek noteikti to pasākumu veidi, kas organizēti bezdarbnieku un darba meklētāju konkurētspējas paaugstināšanai, piemēram, pasākumi sociālo un funkcionālo prasmi pilnveidei, psiholoģiskā balsta pasākumi, skolēnu nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā un citi pasākumi, kas veicina bezdarbnieku un darba meklētāju atgriešanos vai iekļaušanu darba tirgū.

Tāpat no 2 līdz 6 mēnešiem pagarināts termiņš, lai vecāki (bezdarbnieki) pēc bērna kopšanas atvaļinājuma beigām varētu iesaistīties bezdarbniekiem paredzētajos pasākumos.

Motivējot bezdarbniekus aktīvi meklēt darbu, kā arī veicinot viņu līdzdarbību konkurētspējas paaugstināšanai darba tirgū, likumprojektā noteikts individuālā darba meklēšanas plāns bezdarbniekiem. Turklāt bezdarbnieka pedia-

līšanās, sniedzot priekšlikumus šī plāna izstrādē, paredzēta kā viens no bezdarbnieku statusu ieguvušo bezdarbnieku pienākumiem. Šobrīd pastāv aktīvo nodarbinātības pasākumu individuālā plānojuma līgums.

Savukārt, lai Nodarbinātības valsts aģentūrā varētu izveidot datu bāzi bezdarbnieku, darba meklētāju un vakanču uzskaitē, LM izstrādātajā dokumentā noteiktas aģentūras tiesības pieprasīt un bez maksas saņemt darbam nepieciešamo informāciju no vairākām valsts un pašvaldību institūcijām, tostarp, Valsts ieņēmumu dienesta, Pilsotības un migrācijas lietu pārvaldes, Centrālās statistikas pārvaldes u.c. institūcijām, kā arī no fiziskajām un juridiskajām personām.

Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums ir stājies spēkā 2002. gada 1. jūlijā.

No nākamā gada 1. janvāra bezdarbnieku stipendiju Labklājības ministrija iecerējusi paaugstināt no 25 līdz 40 latiem, tādējādi palielinot valsts atbalstu bezdarbniekiem un palīdzot tiem ilgtermiņa bezdarbniekiem, kuriem beidzies kopējais bezdarbnieka pabalsta saņemšanas laiks.

To paredz LM sagatavotie grozījumi noteikumos «Kārtība, kādā piešķirama stipendija un īres un transporta izdevumu kompensā-

cija bezdarbnieka profesionālās apmācības, pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas laikā un nosakāms stipendijas un kompensācijas apmērs». Grozījumi 13. oktobrī izskatīti Valsts sekretāru sanāksmē.

LM izstrādātie noteikumi nosaka, ka apmācību laikā katru mēnesi bezdarbnieki saņems stipendiju 40 latu apmērā, bet gadījumos, kad apmācības ir bijušas īsākas par mēnesi, tās apmērs tiks aprēķināts proporcionāli kalendāra dienu skaitam apmācību laikā.

Paredzēts, ka bezdarbnieku profesionālās apmācības laikā stipendijas tiks nodrošinātas no Eiropas Sociālā fonda (ESF) finansēto nacionālo programmu projektos paredzētajiem līdzekļiem.

Savukārt, ja minētās aktivitātes, sākot ar 2007. gadu, netiks finansētas no ESF līdzekļiem, tad bezdarbnieku profesionālās apmācības pasākumus paredzēts īstenot no valsts speciālā apdrošināšanas budžeta līdzekļiem.

Pēc LM rīcībā esošās informācijas šī gada augustā vidējais bezdarbnieka pabalsta apmērs bija 65 latī, t.sk. sievietēm — 53,68 Ls, bet vīriešiem — 84, 04 Ls.

Labklājības ministrijas
Komunikācijas departaments

Izsludina noteikumu projektu «Kārtība, kādā piešķir mērķdotāciju plānošanas reģionu, rajonu un vietējo pašvaldību teritorijas plānojumu un to grozījumu izstrādei»

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija izsludināja noteikumu projektu «Kārtību, kādā piešķir mērķdotāciju plānošanas reģionu, rajonu un vietējo pašvaldību teritorijas plānojumu un to grozījumu izstrādei», kas nosaka kārtību, kādā piešķirama mērķdotācija plānošanas reģionu, rajonu un vietējo pašvaldību teritorijas plānojumam un to grozījumu izstrādei.

Noteikumu projekts būtiski neatšķirsies no kārtības, kura bija noteikta ar 2004. gada 12. oktobra Ministru kabineta noteikumiem nr. 848 «Kārtība, kādā piešķir mērķdotāciju plānošanas reģionu, rajonu un vietējo pašvaldību teritorijas plānojumu izstrādei». Projekts paredz, ka mērķdotāciju piešķiramais apjoms palielināsies, tāpat tiks pagarināts mērķdotāciju apguves laiks un veiktas izmaiņas kopējo izmaksu procentuālajā sadalījumā.

Projekts nosaka, ka mērķdotācijas var pieprasīt plānošanas reģiona attīstības padomes, kā arī rajona un vietējās pašvaldības padomes. Priekšroka mērķdotāciju saņemšanai ir tām pašvaldībām, kuras iepriekš mērķdotācijas par teritoriju plānojumu izstrādi nav saņēmušas, Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes pašvaldībām,

kā arī administratīvi teritoriālās reformas procesā apvienotās vietējās pašvaldības (novadi). Tāpat atvieglējumi mērķdotāciju saņemšanai ir tām teritorijām, kurām plānojuma grozījuma izstrādes nepieciešamību nosaka īpaši aizsargājamās teritorijas, kuras ar normatīvajiem aktiem noteiktas pēc šo noteikumu spēkā stāšanās, kā arī tām pašvaldībām, kuras pieprasa tikai papildus mērķdotāciju stratēģiskajam novērtējumam.

Mērķdotāciju piešķir līdz 70% no plānojuma izstrādes izmaksām. Maksimālais piešķiramais mērķdotācijas apjoms ir plānošanas reģiona, rajona un republikas pilsētas teritorijas plānojumam līdz 20 000 latiem. Pilsētas un novada teritorijas plānojumam līdz 15 000 latiem, savukārt pagasta teritorijas plānojumam līdz 10 000 latiem. Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādei paredzēts piešķirt ne vairāk kā 50% no maksimāli piešķiramā mērķdotācijas apjoma.

Mērķdotācijas piešķir no līdzekļiem, kas saskaņā ar valsts budžeta likumu kārtējam gadam paredzēti mērķdotācijai plānošanas reģionu, rajonu un vietējo pašvaldību teritorijas plānojumu izstrādei.

I. Dišlere,
Reģionālās attīstības un
pašvaldību lietu ministrijas
Komunikācijas nodaļas
vadītāja vietniece

Nolemj apturēt Jauniešiem draudzīgas veselības aprūpes koncepcijas tālāku virzību Ministru kabinetā

Pēc vairāku ministru, Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas Jaunatnes padomes un Latvijas Ģimenes plānošanas un seksuālās veselības asociācijas «Papardes zieds» ierosmes bērnu un ģimenes lietu ministra Ainara Baštika sasauktā Jaunatnes politikas koordinācijas padome nolēma nevirzīt tālākai saskaņošanai Ministru kabinetā koncepcijas projektu «Jauniešiem draudzīgi veselības pakalpojumi» un sasaukt starpinstitūciju darba grupu, kas pilnveidos koncepciju.

Padomes darbā piedalījās un lēmumu atbalstīja izglītības un zinātnes ministre Ina Druviete, labklājības ministre Dagnija Staķe, īpašu uzdevumu ministrs sabiedrības integrācijas lietās Ainārs Latkovskis, Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdētājs Andris Jaunsleinis u.c.

Lai uzlabotu situāciju jauniešu reproduktīvās veselības jomā un informētu jauniešu auditoriju par dažādiem seksuālās veselības jautājumiem, nepieciešams izveidot jauniešiem piemērotus, draudzīgus aprūpes pakalpojumus, uzskata Bērnu un ģimenes lietu ministrija (BM). Koncepcija tās pašreizējā variantā paredz īpašas rūpes par jauniešu veselību uzticēt ģimenes ārstiem, vienlaikus padomes dalībnieki norādīja, ka ģimenes ārsti ir

ļoti noslogoti, to skaits nav pietiekams, turklāt ģimenes ārsta darbības specifika var traucēt jauniešiem vērsties pie viņa ar pietiekami intīmiem jautājumiem. Ņemot vērā šos apsvērumus, padome nolēma nevirzīt tālāk minēto koncepcijas projektu, konstatējot, ka ar pašreizējiem resursiem būtiski uzlabojumi jaunatnes veselības aprūpes jomā nav iespējami.

Optimāls modelis varētu būt gan ģimenes ārstu papildus izglītošana jauniešu veselības jautājumos, gan īpašu jauniešu veselības un izglītības centru izveide, kuru tapšanā sadarbotos vairākas ministrijas, piedāvājot jauniešiem ne tikai veselības aprūpi, bet arī profilakses un informatīvos pakalpojumus. A.Baštiks izteica cerību, ka resursus šim mērķim varētu atrast visas projektā iesaistītās valsts institūcijas.

Lai uzlabotu situāciju jaunatnes veselības aprūpes jomā, ir nepieciešama aktīva rīcība, norādīja 8. Saeimas deputāte un Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētāja Ingrida Circene. Saskaņā ar deputātes rīcībā esošo informāciju, Latvijā nevēlamo grūtniecību skaits nepilngadīgajiem ir vidēji 60 reizes augstāks nekā Eiropas Savienībā, savukārt saslimstība ar HIV/ AIDS — pat 90 reizes augstāka.

T.Trams,
Bērnu un ģimenes lietu
ministrijas Sabiedrisko attiecību
departamenta direktors

Lauku atbalsta dienestā saņemti pirmie pasākuma «Priekšlaicīgā pensionēšanās» iesniegumi

Lauku atbalsta dienestā (LAD) ir saņemti desmit iesniegumi Lauku attīstības plāna (LAP) pasākumā «Priekšlaicīgā pensionēšanās».

Visvairāk iesniegumu saņēmusi Zemgales reģionālā lauksaimniecības pārvalde (RLP) — 5, tad seko Ziemeļvidzemes RLP ar 2 iesniegumiem. Ziemeļkurzemes, Ziemeļaustrumu un Dienvidkurzemes RLP saņemti viens iesniegums katrā.

Viens no nosacījumiem, lai saņemtu Eiropas Savienības atbalstu, ir saimniecības pārdošana vai atdāvināšana. Lielākajā daļā no saņemtajiem iesniegumiem saimniecība tiek atdāvināta ģimenes locekļiem.

LAD jau ziņoja, ka septembrī uzsāka LAP pasākuma «Priekšlaicīgā pensionēšanās» administrēšanu un iesniegumu pieņemšanu. Pasākuma mērķis ir veicināt lauku saimniecību pārņemšanu un attīstību, nomainot kā arī

uzlabojot tās plānošanu un vadīšanu, iesaistot jaunus un/vai ekonomiski aktīvus cilvēkus.

Sīkāku informāciju par pensijas apmēra aprēķināšanu, kā arī par pieteikšanās kārtību un nosacījumiem var atrast rokasgrāmatā, kas ir izstrādāta atbalsta pretendentiem, vai Lauku atbalsta dienesta mājas lapā — www.lad.gov.lv

LAD Sabiedrisko attiecību
sektors

Latgales zemnieku nogrūda no krievu gubernatora kāpnēm

Šīs nedēļas nogalē uz jubilejas svinībām aicina trīs rajona skolas – Vārkavas vidusskola, kura atskatās uz 85 gadiem, Riebiņu vidusskola, pārkāpjot 30 gadu sliekšni un Vārkavas pamatskola, kurā cieņīgi aicināti uz ievērojamu notikumu Latgales mērogā. Latgalē pirmajai tautskolai aprit 160 gadi.

No vēstures

160 gadus vecie notikumi tā laika atpalikušajā, ekonomiski un nacionāli apspiestajā Latgalē, kas bija atdalīta no citiem Latvijas novadiem, jo ietilpa Vitebskas guberņā, liecina, ka par spīti visam, šeit bija cilvēki, kas tiecās pēc gara gaismas un izglītības.

Skolas nodibināšanu zemnieku bērniem par savu pienākumu uzskatīja Šķilteros dzimušie brāļi Jānis un Indriķis Upenieki. 1841. gadā J. Upenieks ir uzrakstījis vēstuli Vitebskas gubernatoram ar lūgumu atļaut atvērt Vārkavas pagastā tautskolu. Lūgums tika noraidīts. Pēc gada Jānis ar šo lūgumu personīgi devās pie gubernatora, kurš dusmās par šādu uzdrīkstēšanos latviešu zemnieku lika nogrūst pa sava nama kāpnēm. Spītīgais vārkavietis neatlaidās un pie gubernatora kopā ar brāli devās vēlreiz. Tagad viņi šo atļauju lūdz, nometušies ceļos uz gubernatora pils kāpnēm! Šoreiz gubernatora valdnieks apžēlojās un deva atļauju, taču atteicās sniegt jebkādu palīdzību vai līdzekļus.

1844. gadā abi brāļi skolas ēku Rentgentavas ciemā (tagadējā Sutru pagastā) uzbūvēja par saviem līdzekļiem. 1845. gadā skola tika nodota tautas lietošanai, un tā sāka darboties. Pirmās skolotājs tajā bija Jāņa Upenieka dēls Ādams, kurš bija ieguvis izglītību pie Vārkavas katoļu baznīcas mācītāja. Pirmās zināmais latviešu tautības skolotājs Latgalē, viens no pirmajiem dzejniekiem satīriķiem, aktīvs pretinieks cara valdībai, — šādas ziņas par Ādamu Upenieku saglabājušās līdz mūsdienām.

1861. gadā Ādamu Upenieku ievēlēja par pagasta vecāko. Viņš aicināja zemniekus nepildīt muižas rīkojumus, jo dzimtbūšana bija atcelta. Starp muižniekiem un zemniekiem sākās sadursmes, vienā no tām kāds muižnieks gāja bojā. Muižnieki piespieda brāļus Upeniekus skolu nojaukt. Taču brāļi no jauna uzcēla skolu, šoreiz Šķilteru ciemā. Vēlāk skolu pārcēla uz Lielajiem Klapariem, kas tagad ietilpst Vārkavas ciemā. Ugunsgrēkā nams nodega. Mācības turpinājās īrētās telpās. 1888. gadā skolai uzcēla jaunu, plašu ēku, kura ir saglabājusies arī pašlaik. Mācības te notika līdz pat 1975. gadam, kad sākās skolu koncentrēšana pilsētās un lielākos centros. Vārkavas pamatskola tika slēgta, bet ēkā patlaban darbojas pagasta tautas nams, šeit atrastas telpas arī muzejam.

Pastāvīgā un galvenā muzeja ekspozīcija ir veltīta Vārkavas pamatskolas vēsturei. Te apkopoti materiāli par skolas dibināšanu: fotogrāfijas, dokumenti, skolas piederumi, senas mācību grāmatas, atmiņu pieraksti, dažādos laika posmos sagatavoti albumi ar informāciju par skolas dzīvi, pionieru kakti ar nozīmītes. Sa-

gatavoti izziņas materiāli par ievērojamiem novadniekiem, kuru, pateicoties labajām izglītības iespējām, no šī apvidus nācis patiešām daudz.

Pirmais Pasaules karš pamatskolu neskāra. Toreiz skolā mācījušies 125 skolēni, meiteņu bijis ļoti maz. Ar visu tikušas galā divas skolotājas, kas bijušas ļoti stingras, vecākie skolēni palīdzējuši mācīt jaunākos. Nopelnīt atzīmes bijis grūti, vajadzējis daudz mācīties.

Skolā visos laikos ievērojama vieta bija ierādīta ticības mācībai, pie tās atradās arī krucifikss, mācījušies ne tikai katoļticīgie, bet arī vecticībnieki, pie kuriem reizi nedēļā ieradīs garīdznieks. Pagājušā gadsimta divdesmitajos – trīsdesmitajos gados skolā ritēja aktīvs kultūras un sporta darbs, starpbrīžos bērni nodarbojās sporta laukumā, rosīgi darbojās mazpulcēni, pēdējā mācību gada dienā bija lieli svētki, kad ieradās kaimiņu skolas bērni, notika sacensības un rotaļas. 15. maijā pamatskolas skolēni braukuši uz Vārkavas vidusskolas parku svinēt šos svētkus. Vārkavas zemnieki no Nīcgales meža bija atveduši kociņus – liepas un bērzus, kurus vecākie skolēni iestādīja Vārkavas pagasta centrā un nosauca par 15. maija birzi. Notika izrikojumi, kuros skolēni rādīja priekšnesumus, bet tiem sekoja dejas ragu mūzikas pavadījumā, reizēm ciemos tika aicināti aktieri no Rīgas. Bija nodibināts atturības pulciņš, un tos, kuri solījās nekad nelietot alkoholu, ierakstīja Zelta grāmatā, kā arī piespaudiva nozīmīti šīs grāmatas veidā.

Divdesmitajos gados četrklasīgā pamatskola pārtapa par sešgadīgo, sešdesmitajos – par astoņgadīgo. Trīsdesmitajos gados skolu tiklās Vārkavas pagastā bija sazarojies, un te darbojās Vārkavas sešklasīgā pamatskola, Vārkavas 2. pamatskola, Zaķišu, Sutru, Ančīnu sešklasīgās pamatskolas, Mazo Kursišu 1., Dambiņu 1., Jaunpriedīšu 1. pamatskola. Vēlākos gados tās slēgtas.

Padomju laikā skolēni piedalījās kolhoza sezonas darbos, darbojās timuriešu pulciņā, vāca zīles, čiekurus, metāllūžņus, maku-latūru.

Skolas zvanu saglabāja skolotāja

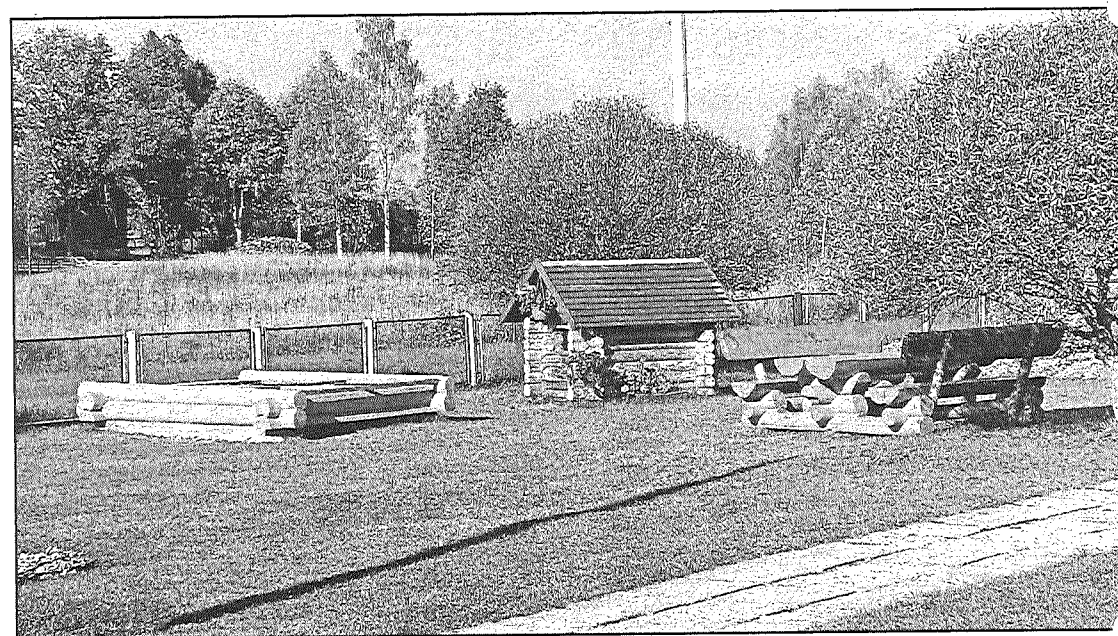
1989. gadā Vārkavas pamatskola, šoreiz kā sākumskola ar telpām četrām klasēm un divām bērnu darba grupām, atkal vēra durvis jaunā ēkā. Tā uzbūvēta, pateicoties tā laika kolhoza un ciema padomes vadības pūlēm un atbalstam, izpildot vietējo iedzīvotāju lūgumu. Pirmo stundu ieskandināja zvans, kas gadu desmitiem skanēja vecajā skolā un ko rūpīgi bija saglabājusi skolotāja Anna Spūle.

No pirmās jaunatvērtais skolas dienas to vada direktore Skaidrīte Medne. Vārkavas pamatskolai kopš atjaunošanas aprītejuši 16 gadi.

Pirmajā gadā 1. klasē mācījās astoņi bērni, toties daudz mazuļu bija bērnu darba grupās, atcerējās direktore. Katru gadu nāca klāt pa vienai klasei. Kad sākumskola pilnībā izveidojās, pēc vecāku lūguma un ar pašvaldības atbalstu mācību iestāde tika paplašināta līdz 9. klasei, savukārt bērnu darba

● No 1888. līdz 1975. gadam šī ēka bija Vārkavas garīgās un kultūras dzīves centrs, jo te pirmo izglītību ieguva vairākas vārkaviešu paaudzes. 1995. gadā, Latgales pirmās tautskolas 150 gadu jubilejas svinībās, pie šīs ēkas tika atklāta piemiņas plāksne skolas dibinātājiem Indriķim un Jānim Upeniekiem.

● Vārkavas pamatskola var lepoties ar jauno bērnu rotaļu laukumu, kas pie skolas ierīkots šogad. Foto: A. Stepanovs

grupiņas mazuļu trūkuma dēļ ar laiku pamazām tika slēgtas. Tagad šeit darbojas pirmsskolas sagatavošanas grupa.

Nepārdomāti slēgtās pamatskolas atjaunošana prasīja daudz enerģijas. No jauna bija jāizveido pedagoga kolektīvs, jāsarūpē mēbeles, mācību līdzekļu bāze. Visu šo gadu laikā meklēti risinājumi telpu paplašināšanai un labiekārtošanai, noteikumiem atbilstošu mācību kabinetu iekārtošanai, veicot pārbūves darbus. Pretimnākšanu vienmēr izrādījis pagasts. Skolā ierīkots vecāku atbalsta centrs, īpaša telpa, kurā var rīkot sapulces un pārrunas, gatavot maskas bērniem un organizēt citas tikšanās.

Strādā 16 skolotāji, ieskaitot arī tos, kas šeit ierodas amatu apvienošanas kārtībā, mācās 89 bērni, to skaitā arī 12 piecgađīgie un sešgađīgie mazuļi. Skolas absolventi turpina mācības vidusskolās, bet pēc tam augstskolās, arī no šī gada astoņiem beidzējiem septiņi mācās vidusskolās, izņemot vienu, kam ir veselības problēmas.

Skola lepojas ar mācību sasniegumiem, jo aktīvi piedalās olimpiādēs un šajā ziņā starp lauku pamatskolām rajonā šogad ir septītajā vietā. Iegūtas vairākas godalgotas vietas. Skola lūgusi pašvaldības atbalstu šo skolēnu apbalvošanai. Līdz šim pagasta padomes prēmijas tika piešķirtas 9. klases absolventiem, kuri uzrādīja

labus rezultātus mācību darbā un sabiedriskajās aktivitātēs. Jaunie vārkavieši vienmēr iegūst godalgotas vietas satiksmes dalībnieku konkursos. Skolas panākumus ar savu darbu rada skolotāji, kuriem ir augstākā izglītība, bet divas skolotājas studē patlaban.

Vārkavas pamatskolai izdodas veiksmīgi sagatavot projektus, ar kuriem izdevies piesaistīt lielus līdzekļus. Šogad izstrādāti trīs, tie visi guvuši atbalstu. Rezultātā pie skolas tapis skaists rotaļu laukums, bet par projektā «Cigānu bērns, esi gaidīts skolā» saņemto naudu – 3000 latu — moderni iekārtota pirmsskolas nodarību telpa. Tē sagādātas pilnīgi jaunas, ērtas, no dabiska koka gatavotas mēbeles: galdiņi, krēslīni, plaukti, kā arī rotaļlietas, mikroskopi, grāmatas un dārgas enciklopēdijas, iekārtota vecāku istaba. Latgales programmas ietvaros saņemts finansējums mācību kabinetu iekārtošanai. Nopirkts vesels klāsts stundās lietojamo mantu: kartes, atlanti un enciklopēdijas, ar kodoskopu rādāmie materiāli vēstures kabinetam, tāfeļu apgaismes lampas, lietas ķīmijas, fizikas kabinetiem, sportam. Izlietoti 1500 latu. Jaunie vārkavieši iesaistījās arī atkritumu šķirošanas projektā, un direktore tagad priecājas, ka vide kļūst mazāk piesārņota, bērni iemācījušies šķirot atkritumus, to dalītai savākšanai skolā un arī pagastā uzstādīti at-

tiecīgi konteineri.

Sagatavots arī projekts skolas siltināšanai un renovācijai, taču direktore nelolo lielas cerības, ka tas varētu tikt atbalstīts, jo skolā ir projekta prasībām neatbilstošs skolēnu skaits, un tāpat arī iedzīvotāju daudzums pagastā.

Atbildot uz jautājumu, ko Vārkavas pamatskola izvirzījusi par turpmāko mērķi, direktore Skaidrīte Medne stāstīja, ka jāpanāk, lai audzēkņiem būtu motivācija mācīties. Negatīvu ietekmi atstājis tas periods, kad uz nākamo klasi tika pārcelti arī tie skolēni, kas bija nesekmīgi, viņi varēja 9. klasi beigt ar apliecību. Tagad šī attieksme mainās, skola cenšas piesaistīt arī vecākus. Šis gads skolai būs nozīmīgs arī ar to, ka jāiziet akreditācija, kas, sākot ar šo mācību gadu, risinās pēc jauniem standartiem un noteikumiem. Vārkavas pamatskola rajonā būs viena no pirmajām, kas jau novembrī izjutīs jauno akreditēšanas sistēmu.

Šonedēļ Vārkavas pamatskolā rit projektu nedēļa, kuras tēma saistīta ar Latgales tautskolas 160 gadiem, skolēni sadarbibā ar muzeju pētīs vēsturi.

160. gadadienas svinības un absolventu salidojums paredzēts 21. oktobrī. Sarīkojuma pirmā daļa paredzēta vecajā skolas ēkā – tautas namā, bet otrā turpināsies Vārkavas pamatskolā.

L.Rancāne

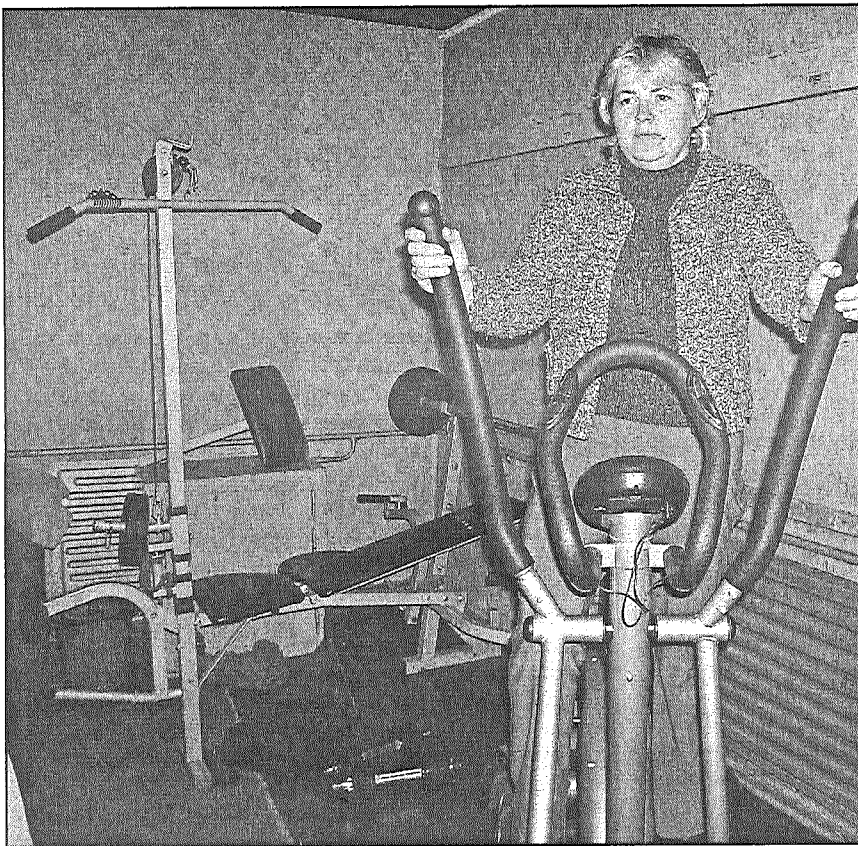
«Ligzda» apvieno vārkaviešu ģimenes

Ligzdā vienmēr ir silti, mājīgi un draudzīgi. Ligzda ir vieta, kurā var iemācīties kaut ko jaunu, pieņemt spēkā vai arī atpūsties pēc tāliem pārlidojumiem. Tieši tāpēc Vārkavas pagastā šis vārds kļuvis par sabiedriskās organizācijas – ģimenes palīdzības centra nosaukumu. Organizācija dibināta sadarbībā ar vietējo skolu un pašvaldību ar mērķi palīdzēt ģimenēm risināt problēmas, papildināt bērnu interešu izglītības iespējas. Savā paspārnē tas ņēmis jauniešu literāro klubu «Dzeguzēni», kurā iesaistās bērni 10 – 15 gadu vecumā, disko grupu, kurā nodarbojas 18 – 20 gadus veci jaunieši, kā arī breikotājus.

«Ligzda» pastāv un darbojas jau divus gadus. Kā visām sabiedriskajām organizācijām, arī tai ideju īstenošanā nācās saskarties ar jautājumu, kur ņemt nepieciešamos līdzekļus, tāpēc tika meklētas iespējas tos piesaistīt ar projektu starpniecību. Pērnad tika sagatavots projekts, kas bija orientēts uz jauniešiem.

s guva Nīderlandes fonda atbalstu. Vārkavas pagasta jauniešu vēlmēs un problēmas interešu izglītībā tika uzklautas, un fonds piešķīra 5000 latus. Gada beigās projekts noslēdzās. Par piešķirtajiem līdzekļiem tika sagādāti divi datoru, skeneris, kopētājs, fakss, diskoaparātūra, videokamera, ierīces gaismas mūzikai, videoiekārtas, mēbeles, trīs trenāžieri, sporta paklāji. Visas šīs iekārtas drīkst izmantot ne tikai jauniešu klubā vai «Ligzda» dalībnieki, bet arī katrs pagasta iedzīvotājs.

Sabiedriskās organizācijas valdes priekšsēdētāja ir Elvīra Āboliņa. Viņa atzīst, ka visrosīgāk darbojas «Dzeguzēni», kas paši gatavo nelielus projektus, organizē pasākumus, izdod jaunrades avīzi, kurai, būdami «putnēni», devuši atbilstošu nosaukumu «Ku – kū». Tajā viņi raksta gan par savu darbošanos, gan par pagasta jauniešu problēmām, un arī publicē jaunrades darbiņus. Izdevums tiek izplatīts pagasta iedzīvotājiem. «Dzeguzēni» rīko jaunrades konkursus, piemēram, «Mans laiks», noteic tēmu nākamajam literārajam izdevumam. Šogad janvārī «Ku – Kū» tēma bija «Kas ir balts». «Lai arī kā ietu

● Vārkavas tautas namā katram pagasta iedzīvotājam ir iespēja parūpēties par sava ķermeņa attīstību un možumu, nodarbojoties ar trenāžieriem. Gan jauniešiem, gan puīši tos vairāk izmanto ziemas mēnešos, vasarā nodarbības uz trenāžieriem aizvieto ar fizisku darbu. Paredzēts trenāžierus drīzumā pārvietot uz plašāku telpu. Ierasti uz trenāžiera jūtas bibliotēkas vadītāja Skaidrīte Trafimova, sabiedriskās organizācijas «Ligzda» valdes locekle un lietvede. Foto: A.Stejanovs

Tev vai man, Tu vienmēr paliksi mans laiks, un es būšu daļa no Tevis. Tu esi mans laiks, mans mūžīgais smilšu pulkstenis. Tavas sekundes rit manos sirdspukstos, jo Tu esi mans Laiks, un man mūžīgi palikt ar Tevi. Tieši Tu ar mani pavadī visvairāk laika, katru mirkli Tu esi kopā ar mani,» rakstījusi Linda Landsmane savā esejā «Sveiks, mans Laiks». «Balts ceļš aizlikuma tūlumā. Vārbūt tas ir visu mūsu dzīves ceļš. Līkumu likumiem, kalnā – lejā, visbeidzot – pavisam balts aiziet tūlumā – debesīs. To baltu padarījušas aizgājušo baltās dvēseles,» «Balta ir mana vecmāmiņa. Dzīves pieredze, gudrība un pārdzīvojumi

balinājuši viņas kuplos matus. Bet balti ir ne tikai mati. Es pieglaužos viņai pie pleca un liekas – pati kļūstu baltāka,» — rakstījuši jaunie vārkavieši kādā no citiem «Ku – Kū» izdevumiem.

Disko grupa organizē diskotēkas, bet breika cienītāji pašlaik palikuši bez vadītāja, taču gribēšana tālāk attīstīt šo dejas žanru ir liela.

Šī rudens sezona «Ligzdas» darbībā nākusi ar jaunām iecerēm. Elvīra Āboliņa stāstīja, ka pašlaik domā par kursu rīkošanu mazuļtūro ģimeņu pārstāvjiem, jo laukos bērniem šajā ziņā ir mazāk iespēju nekā pilsētā.

L.Rancāne

Prasīs īpašniekiem sakopt graustus un piederotās vietas

14. oktobrī Līvānu novada domes speciāli izveidota komisija apsekoja pilsētas nesakoptākās vietas.

Līvānos par sakoptību rūpējas attiecīgie dienest, kā arī pašvaldība, kas veicina tai piederošo objektu sakoptību. Rekonstrukcijas gaitā, piesaistot ievērojamus līdzekļus, sakārtots Daugavas krasts pie mākslas un amatniecības centra, drīzumā tiks uzsākta Baltās skolas sakārtošana, jaunu apveidu iegūst daudzdzīvokļu māju pagalmi, skvēri un rotaļu laukumi, diemžēl pilsētā vēl ir daudz piederzotu un nepievilcīgu vietu.

Līvānu novada domes deputāti vairākkārt pārrunājuši problēmu, kas saistās ar graustu esamību pilsētā. Šo privāto objektu īpašnieki — juridiskas un fiziskas personas — bieži nemaz nedzīvo pašvaldības administratīvajā teritorijā, nemaksā nekustamā īpašuma nodokli, kā arī nerūpējas par ēku un to apkārtnes sakoptību. Pilsētā ir vairākas mājas — grausti, kas pieder privātpersonām un kur gadiem nekas netiek darīts teritoriju sakoptībā. Tāpat pašvaldību neapmierina arī uzņēmēji, kas nerūpējas par teritoriju pie saviem uzņēmumiem un veikaliem, kur pie ieejas rēgojas izdrupušas flīzes vai nereti zaļo nezāles. Glītas namdurvis, mauriņš vai kāda ziedošu puķu kompozīcija neprasa lielus līdzekļus. Tas ir attieksmes jautājums pret klientiem un pilsētas iedzīvotājiem kopumā.

Pašvaldības komisija apsekos nesakoptākās vietas un stingri vērsīsies pie to īpašniekiem, prasot sakārtot ēkas un apkārtni. Izveidotajā komisijā darbošies pārstāvji no novada domes deputātu vidus, administrācijas speciālisti, kā arī SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība».

Cer realizēt skeitparka ideju

Līvānu novada domes attīstības plānošanas komisija nolēmusi virzīt ideju par skeitparka izveidi, aicinot domi piešķirt finansējumu 2006. gada budžetā.

Ar ierosinājumu par skeitparka izveidi Līvānos domē griezās vairāki 8. klases skolnieki, viņi piedāvāja savu variantu, kādam skeitparkam jāizskatās, kā jābūt aprīkotam. Diemžēl līdz šim līdzekļu trūkuma dēļ ideja nevirzījās uz priekšu, taču, apvienojot pašvaldības un NVO sektora līdzekļus, ir cerības jau nākošā gada pirmajā pusē tikt pie jauniešu iemīļotās, ekstrēmās sporta un atpūtas vietas — skeitparka.

Līvānu biedrība «Baltā māja» ir ieguvusi atbalstu projektam, kas saistīts ar dzīves vides sakārtošanu Līvānos un orientēts uz dažādu sektoru — NVO, pašvaldības, uzņēmēju — sadarbību. «Baltā māja» skeitparka idejas realizācijai piesaistījusi 3000 latu, pārējais finansējums nepieciešams no pašvaldības. Svarīgi atrast piemērotu vietu, ko droši varētu izmantot jaunieši, nekaitējot pārējo iedzīvotāju mieram. Nepieciešams labs asfalta segums, apgaismojums un sākotnēji neliels aprīkojums, ko ar laiku varētu papildināt. Attīstības plānošanas komisija nolēma lūgt domes arhitekti izvērtēt iespējami labāko vietu skeitparka izveidošanai. Divas no iespējamajām vietām, kur iekārtot skeitparku ir laukums Domes ielā, ko dēvē par Tradīciju laukumu vai arī īpaši pielāgota vieta pussalā, aiz Latgales mākslas un amatniecības centra.

G.Kraukle,
sabiedrisko attiecību speciāliste
Līvānu novada domē

Preiļu džudisti uzsākuši sportisko sezonu

8. un 9. oktobrī Carnikavā notika tradicionālais džudo turnīrs «Zelta rudens». Tas bija pirmais nozīmīgais start, uzsākot šo sezonu. Preiļniešu rezultāti ir atzīstami. Pieredzējušie līderi nav zaudējuši savu sportisko formu, par ko liecina arī turnīra rezultāti.

1. vietu savās svaru kategorijās diezgan lielā konkurencē ieguva Ella Bogdanova, Violeta Maslobojeva un Dāvis Pastars, 2. vieta — Igoram Bogdanovam, 3. vietu turnīrā izcīnīja Arturs Fadejvs un Linda Sapegina.

Kā pastāstīja sporta kluba «Jaunība» treneris Aleksejs Sapegins, oktobrī sportisti cer piedalīties džudo turnīrā Jelgavā, novembrī paredzams mēroties spēkiem atklātajā džudo čempionātā Somijā. Džudo turnīrā Alūksnē gada nogalē piedalīsies arī jaunie sportisti, kas savus treniņus uzsāka šī gada septembrī.

M.Paegle,
Preiļu novada domes sabiedrisko
attiecību speciāliste

Pēc pieredzes novadu veidošanā

Preiļu rajonā ciemojās viena no tuvākajiem kaimiņiem – Balvu rajona — pašvaldību vadītāji. Noklausoties Preiļu rajona izpilddirektora Ainas Pastores sniegto informāciju par savas pašvaldības sasniegto un iecerēm, Balvu rajona padomes priekšsēdētāja Regīna Kulša atzina, ka abām pašvaldībām ir daudz kas kopīgs gan attīstības, gan ekonomikas ziņā.

Balvu rajonā uzsvars likts uz kultūras un izglītības iestādēm, šo nozaru attīstībā, kā arī sociālajā jomā ieguldīts daudz līdzekļu. Taču jūsu rajons atšķiras ar to, ka esat mūs apsteiguši novadu veidošanas ziņā. Jums to ir četri, bet Balvu rajonā – neviena, teica Regīna Kulša. Arī atbildot uz «Novadnieka» jautājumiem, kādas jaunas zināšanas šis brauciens balvēniešiem devis, Regīna Kulša teica, ka Preiļu rajonā bija laba iespēja izdarīt savus secinājumus, kā novadu veidošana izdarāma pēc iespējas mazāk sāpīgi.

— Mums bija interesanti tikties ar Līvānu novada iedzīvotājiem, uzzināt, ko viņi ir ieguvuši un ko zaudējuši novada veidošanas procesā. Patīkami bija dzirdēt, ka skolas, bibliotēkas, kultūras nami bijušajos pagasta centros saglabājušies arī pēc apvienošanās. Protams,

● Mums tas viss vēl priekšā, atzina Balvu rajona pašvaldību vadītāji pēc iepazīšanās ar Preiļu un Līvānu novadu veidošanu. Foto: A.Stejanovs

mēs sapratām, ka vairāk attīstās novada centrs. Bet pluss ir tajā apstākļi, ka novadā tiek īstenoti daudz vērienīgāki projekti, nekā to var atļauties katra pašvaldība atsevišķi. Vienlaikus es nesaikatu šķēršļus arī sadarbības modelim. Pozitīvi vērtējams Preiļu un Līvānu novadu modelis, kad ar pilsētu apvienojas divas, trīs pašvaldības. Balvu rajonā varētu būt divi lieli – Balvu un Viļakas novadi, bet vienlaikus pastāv arī vairāki vēsturiski seni centri. Valdība nevēlas saprast, ka arī tie gribētu būt novadu centri.

Regīna Kulša atzina, ka celmlauzis

novadu veidošanā rajonā, acīmredzot, būs Balvi.

Rugāju pagasta padomes priekšsēdētāja Rita Kreimere stāstīja, ka platības ziņā šī pašvaldība rajonā ir vislielākā, darbojas daudz zemnieku saimniecību un uzņēmēju, kas noteikti nebūtu ar mieru, ja pēc norādījuma «no augšas» pagasts tiktu pievienots kādam citam. Novadu centriem jābūt vēsturiskajās vietās, kā tas bija līdz 1940. gadam, uzskata Rita Kreimere, uzsverot, ka kopumā nav pret novadu veidošanu, jo tie dod iespējas lielāku projektu realizēšanai.

L.Rancāne

SABIEDRĪBAS VESELĪBAS AGENTŪRAS INFORMĀCIJA

No infekcijas slimībām visdrošāk pasargā vakcinācija

Sabiedrības veselības aģentūra (SVA) atgādina, ka rudens sākums ir laiks, kad aktualizējas dažādu infekcijas slimību cirkulācija. Gadalaiku maiņas rezultātā cilvēka organisms kļūst uzņēmīgāks pret infekcijām un vīrusiem.

Sabiedrības veselības aģentūras infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības speciālisti aicina iedzīvotājus atcerēties, ka tieši vakcinācija var visefektīvāk pasargāt no slimībām. Vakcinēta cilvēka iespēja saslimt ir ļoti maza, bet saslimušajam slimība norit vieglā formā.

Sobrīd SVA iesaka iedzīvotājiem vakcinēties pret difteriju/stinguma krampjiem (valsts apmaksāta vakcīna), gripu, ērcu encefalītu un B vīrusa hepatītu.

Viena no infekcijas slimībām, kas līdz ar rudens iestāšanos nonāk pastiprinātā epidemiologu uzraudzības lokā, ir difterija. Izvērtējot iepriekšējo gadu apkopotās statistikas datus, jāsecina, ka tieši rudenī un ziemā ir reģistrēts lielākais difterijas slimnieku skaits.

SVA ir noskaidrojusi, ka saslimšanas gadījumi bieži vien ir saistīti ar to, ka ne vien pieaugušie, bet arī bērni pret difteriju nav bijuši vakcināti vispār vai arī saņēmuši

nepilnu vakcinācijas kursu. To apstiprina difterijas uzliesmojums Jūrmalā, kur saslima pieci cilvēki, no kuriem vien bērns šī gada 1. septembrī mira.

SVA vēlas atkārtoti atgādināt iedzīvotājiem, ka difterija ir bīstama infekcijas slimība, bet vakcinācija ir vienīgais profilakses pasākums, lai pasargātu sevi un bērnus no saslimšanas.

Arī gripa atgādina par sevi katru rudenī. Tā ir akūta, sevišķi lipīga gaisa-pilienu vīrusu infekcija. Gripas izsaucējs ir vīruss, kam ir ļoti mainīga daba. Uz vīrusa ārējā apvalka izveidotie antigēni var mainīties katru gadu. Ar to pietiek, lai antivielas, kas izveidojušās, izslimojot gripu iepriekšējā gadā, vairs neatbilstu jaunās sezonas gripas vīrusam un cilvēki slimotu no jauna.

Imunitāti jeb neuzņēmību pret gripu var izveidot mākslīgi, ievadot organismā vakcīnu, kas palīdzēs izveidot aizsargājošas antivielas. Gripas vīrusa mainīgās dabas dēļ katru gadu pirms gripas sezonas vakcinācija ir jāatkārto. Lai saņemtu nepieciešamo vakcīnu, jāgriežas pie saviem ģimenes ārstiem.

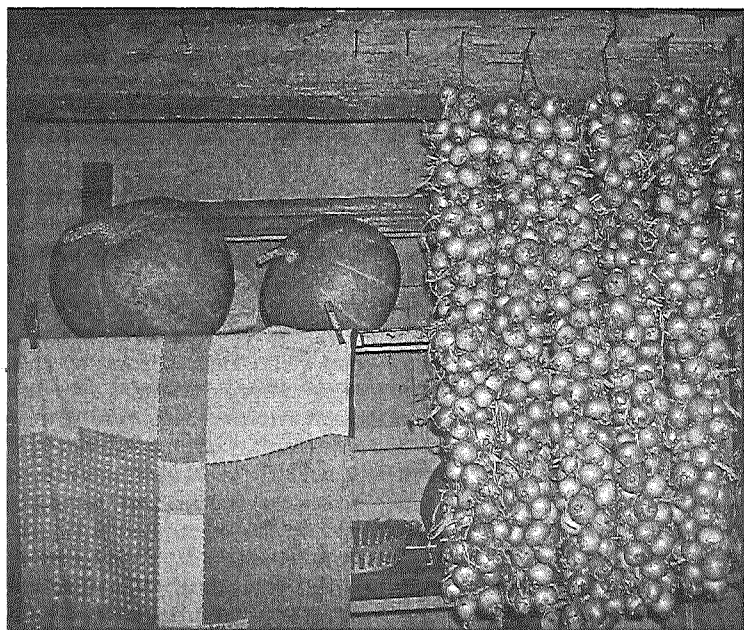
D.Pliča,
epidemioloģe

Ārlietu ministrijas brīdina ceļotājus, dodoties uz Dienvidaustrumāzijas reģiona valstīm

Saistībā ar konstatētajiem putnu gripas saslimstības gadījumiem Dienvidaustrumāzijas reģiona valstīs — **Vjetnamā, Kambodžā, Ķīnā, Indonēzijā, Japānā, Laosā, Malaizijā, Dienvidkorejā, Ziemeļkorejā, Pakistānā, Taizemē** — Ārlietu ministrija brīdina Latvijas iedzīvotājus, kas plāno doties uz minēto reģionu, par iespējamo inficēšanos ar putnu gripu. Tāpat AM iesaka izvairīties no mājput-

nu audzēšanas vietas apmeklējuma vai iespējas nonākt saskarē ar mājputniem.

Pirms došanās uz Āzijas reģiona valstīm, Ārlietu ministrija aicina iepazīties ar papildu informāciju par veicamajiem piesardzības pasākumiem Sabiedrības veselības aģentūras mājas lapā: www.sva.lv un Pasaules Veselības organizācijas mājaslapā: www.who.int.

● Daba ir devusi iespējas mums rūpēties par savu veselību. Burkāni, bietes, ķiploki, āboli, ķirbji, sīpoli, rutki, kāposti ir neizmējamais vitamīnu avots cilvēka veselības sardzē.

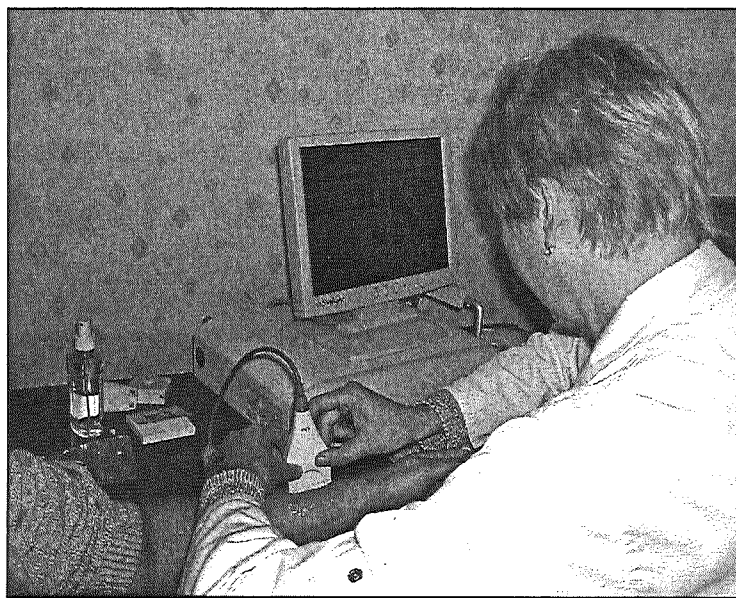
Kas ir «klusējošā kaulu graužēja» un kā no tās izvairīties

20. oktobrī visā pasaulē tiek atzīmēta Pasaules osteoporozes diena.

Preiļu poliklīnikas funkcionālās diagnostikas kabinetā pirms diviem gadiem uzstādīta moderna iekārta — osteodensitometrs, ar kuru pacientiem var noteikt kaulu blīvumu. Ar šo aparātu strādā feldšere Veronika Soboleva. Ik dienas uz kaulu pārbaudēm kabinetā ierodas līdz pat desmit pacientiem. Šī gada deviņos mēnešos kaulu blīvums šeit noteikts 195 cilvēkiem. 52 pacientiem aparatūra uzrādīja osteoporozī. Biežāk šī slimība tiek atklāta gados vecākiem pacientiem, kuri sasnējuši vai pārkāpuši 50 gadu robežu. Osteopēniju (rādītāji neiekļaujas normas robežās, bet nav sākusies arī slimības stadija) atklāta 73 pārbaudītajiem cilvēkiem. Pārējo šogad pārbaudīto cilvēku kaulu blīvums ir atbilstis normai. Līdzīga situācija vērojama arī iepriekšējo gadu statistikā, katram trešajam apmeklētājam kaulos atklātas izmaiņas, atzina medicīnas darbiniece.

Pārbaude notiek ar ultraskaņas palīdzību, to veic rokas apakšdelmā vai kājas stilbā. Procedūra ir nesāpīga, aizņem ne vairāk par desmit minūtēm. Pirms tam jānoteic svars un auguma garums, ko veic turpat uz vietas kabinetā. Norīkojumus kaulu blīvuma noteikšanai izsniedz ģimenes ārsts vai arī speciālists. Var ierasties arī bez nosūtījuma. Izmeklēšana ar osteodensitometru ir maksas pakalpojums. Smagākos gadījumos pacients saņem nosūtījumu uz kaulu pārbaudēm pie Rīgas medikiem. Preiļos pirms pusotra gada ieviesta arī bērnu osteoporozes izmeklējumu programma. Šajā laikā pārbaudīti 97 bērni, 31 no viņiem noteikta osteopēnija.

Veronika Soboleva informēja, ka notikušas arī akcijas, kuru laikā veikta kaulu stipruma pārbaude ar speciāliem atlaižu kuponiem, ko gados vecāku un mazturīgu iedzīvotāju pārbaudei nodrošinājis Preiļu novada sociālais dienests. Latvijas Osteoporozes pacientu

● Kaulu blīvuma pārbaude — osteodensitometrija — ir nesāpīga un ātri veicama procedūra, ko ar modernas aparatūras palīdzību Preiļu poliklīnikā iespējams izdarīt ērti un ātri. Foto: A.Steponovs

un invalīdu asociācija izteikusi oficiālu pateicību Preiļu poliklīnikas kolektīvam par atbalstu asociācijas rīkotajā sabiedrības izglītošanas osteoporozes diagnostikas un ārstēšanas veicināšanas kampaņā.

Osteoporozes simbols Latvijā ir lauza aplis. Šai slimībai pa spēkam vājināt un salauzt kaulus, ja cilvēki pasīvi ļauj darboties «klusējošai kaulu graužējai». Šī ir slimība, kas kaulus padara trauslus un viegli lūztošus. Tas var notikt pat pie neliela trieciena vai kritiena, kad cilvēkam ar labu kaulu stāvokli nekas nenotiktu. Šādu kritienu smagākās sekas ir gūžas kaula kakliņa lūzums, kā rezultātā pacienti cieš lielas sāpes.

Lai gan iedzimti un pārmantoti faktori ieņem būtisku lomu tajā ziņā, vai cilvēku var piemēklēt osteoporozē, tikpat nozīmīgs ir dzīvesveids bērnībā, kas nosaka to, vai jaunībā, kauliem veidojoties, tie sasniegs pietiekamu masu turpmākai dzīvei. Arī vēlākos gados tieši dzīvesveids nosaka to, cik stipri kauli būs nākotnē.

Riska faktori ir arī vecums virs 65 gadiem, samazināts ķermeņa svars (mazāks nekā 58 kilogrami), pazemināts kalcija saturs, smēķē-

šana, pārmērīga alkohola un kofeīna lietošana, mazkustīgs dzīvesveids, sievietēm — agrīna menopauze (līdz 45 gadiem), vīriešiem — zems dzimumhormonu daudzums organismā.

Lai izvairītos no šīs nepatīkamas slimības, jau kopš bērnības jānodrošina uzturs, kas bagāts ar kalciju un D vitamīnu (piena produkti, zivis, brokoļi un tamlīdzīgi), jānodarbojas ar fiziskām aktivitātēm, jāizvairās no pārmērīgas kofeīna, kā arī alkohola un nikotīna lietošanas, jo tas pastiprināti izvada kalciju.

Pēc 50 gadu sasniegšanas vismaz reizi gadā vēlama kaulu blīvuma pārbaude.

Osteoporozē ir ārstējama, ja slimība atklāta sākumstadijā un labāk padodas, ja jaunāks cilvēks. Taču sākt ārstēšanos nekad nav par vēlu. Ārstējoties var novērst atkārtotus kaulu lūzumus, apstādināt kaulu masas samazināšanās procesu, uzlabot dzīves kvalitāti, mazināt vai novērst sāpes, atjaunot vai uzlabot kustību spējas. Ar Latvijā pieejamo diagnostiku un medikamentiem ikviens šo slimību var apturēt laikā.

L.Rancāne

5. Eiropas pretsāpju nedēļa Latvijā

No 17. līdz 22. oktobrim pasaulē un arī Latvijā tiek atzīmēta piektā Eiropas pretsāpju nedēļa. Šī gada pretsāpju nedēļas vadmotīvs ir «Sāpes veciem cilvēkiem».

Otro gadu arī Latvijas sāpju izpētes biedrība (LSIB) un Latvijas Pretvēža apvienība (LPA) organizē dažādas aktivitātes Sāpju nedēļas ietvaros, uzsverot, ka sāpes ir svarīgs cilvēku dzīvi ietekmējošs faktors, tās ir adekvāti jāārstē, un ikvienam ir tiesības dzīvot bez sāpēm. P.Stradiņa slimnīcā un Valmieras slimnīcā jau vairākus gadus darbojas sāpju dienesti un sāpju kabineti, tiek organizēti sāpju konsiliji. Latvijā ir atvērti seši galvassāpju kabineti un vairāki onkoloģisko sāpju kabineti. Paliatīvā aprūpe tiek sniegta Rīgā, Latvijas onkoloģijas centrā, kā arī Līvānos, Mazsalacā, Iecavā, Irlavā un Liepājā.

Eiropā pēc pētījumu datiem no hroniskām sāpēm cieš 36 procen-

ti, ASV — 43 procenti cilvēku. Latvijā šādu pētījumu nav, bet pēc onkologu aprēķiniem paliatīvā palīdzība valstī nepieciešama vairāk nekā 10 000 vēža pacientiem. Par hronisku sāpju pacientiem kļūst arī cilvēki ar ilgstošām muguras un galvas sāpēm, osteo- un reimatoīdo artrītu, pēc operācijām un traumām, ar dažādām iekšējo orgānu sāpēm un muskuļu sāpēm. Nereti cilvēki cieš no sāpēm, bet nezina, kur griezties pēc palīdzības. Latvijā sāpju problēma nav pietiekami novērtēta, un tieši trūcīgā valsts atbalsta, cilvēku nabadzības un nezināšanas dēļ jaugtājums ir daudz aktuālāks kā attīstītākajās Rietumu valstīs.

Hroniskas sāpes ietekmē cilvēku dzīves kvalitāti, darba spējas un finansiālo stāvokli. Rodas daudzas psiholoģiskas problēmas kā depresija, nemiers, dusmas, bailes, miega traucējumi, slikta apetīte, pašcienas zudums, un 17 procentiem no hronisku sāpju pacientiem uznāk pat suicīdas domas,

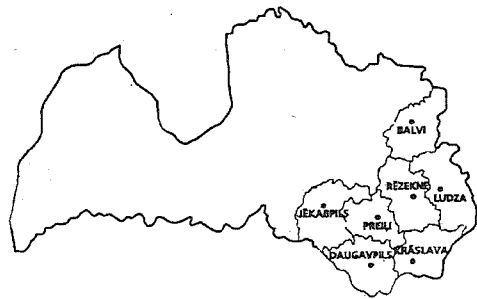
notiek pašnāvības mēģinājumi. Nelabvēlīgi tiek ietekmētas attiecības ģimenē, intīmās attiecības, seksualitāte, nereti cilvēki noslēdzas no apkārtējiem.

Sāpes pieaug līdz ar vecumu. Pieaugot dzīves ilgumam, sāpju problēma veciem cilvēkiem kļūst jo īpaši svarīga. Normāli vecumam nebūtu jāasociējas ar sāpēm, tomēr gandrīz katrs otrais cilvēks vecumā cieš no pastāvīgām sāpēm. Veciem cilvēkiem hroniskas sāpes biežāk attīstās sakarā ar osteoartrītu, pēcherpētisku neiralģiju, mugurkaula deformācijām un muguras kanāla stenozi, vēzi, muskuloskeletālu patoloģiju, muskuļu sāpēm, diabētu un pēc insulta.

Sīkāku informāciju pretsāpju jautājumos var saņemt pie LSIB prezidentes I.Loginas (telefons 9506986), LSIAA valdes locekles dakteres D.Jēgeres (9162396), Sāpju dienesta vadītājas dakteres M.Māliņas (6563601).

Sagatavoja L.Rancāne

KAIMINU RAJONOS

Virs Robežnieku pamatskolas – Zaļais karogs

Nesen Robežnieku pamatskolas direktors Pjotrs Boločko no Rīgas pārveda Zaļo karogu, kas apliecina skolas atbilstību augstiem vides kritērijiem. Zaļais karogs ir augstākais novērtējums, ko var iegūt skola, piedaloties starptautiskajā ekoskolu projektā. Robežnieku pamatskola ir viena no septiņām Latvijā, kas šogad ieguvušas šādu vērtējumu.

«Ezerzeme»

JĒKABPILS RAJONĀ

Vienā zarā – 32 āboli

Kad Jānis Latkovskis (attēlā) pirms 10 gadiem pārcēlās uz dzīvi pilsētā, savā piemājas dārzā iestādīja vairākas jaunas ābelītes, nomainot savu mūžu nokalpojās. Stādi tika pirkti «Rutku» stādaudzētavā, dažus gadus tiek ievākta arī raža.

Šogad pārsteigumu sagādājusī šķirnes 'Belorusskaja maļinovaja' ābelīte. Pavasārī jau ar to vien, ka vienā zarā bija neparasti daudz blīvi blakus esošu ziedu. Saimnieks tos neretināja, bet atstāja, jo gribēja paskatīties, kas beigās iznāks. Tagad rudenī redzams, ka vienā zarā, kā pats saskaitījis, cieši spīdušies sārtojas 32 āboli. Tiesa gan, tie ir krietni mazāki nekā citos zaros šajā kokā, bet, kā saka

Jānis, — interesants pats fakts, ko daba dažkārt izveido. Āboli ir vēlinas šķirnes un labi glabājas līdz pat rudenim.

Ar ES atbalstu uzstāda jaunas autoservisa iekārtas

SIA «Ro aktīvs» autoserviss sācis ekspluatēt jaunās iekārtas, kas iegādātas ar Eiropas reģionālās attīstības fonda (ERAF) atbalstu. Atvērta jau otrā servisa filiāle, tajā uzsākts darbs ar jaunajām auto virsbūvju remontam paredzētajām iekārtām, bet pilsētas centrā esošajā autoservisā jau patlaban pieejama pilna auto pārbaude pirms tehniskās apskates. Te ir bremžu, amortizatoru, savērsuma stendi, automatiskā automašīnu kondicionēšanas iekārtu uzpildīšanas iekārta, ir arī stends – pacelājs ar spēļu testerī, tautā saukts par «kratekli», ritošās daļas diagnostikai. Ir arī izplūdes gāzu analizators benzīna dzinējiem un dūmu mērīšanas iekārta dīzelīdzinējiem.

Jaunajā filiālē pārsvarā notiek virsbūvju taisnošanas, griešanas un metināšanas darbi. Uzstādīti jaunie virsbūvju atjaunošanas stendi ar automašīnu virsbūvju ģeometrijas mērīšanas sistēmu. Tā ļauj strādāt ļoti precīzi.

Projekts «Auto remonta pakalpojumu pilnveidošana un dažādošana» ļaus pusi no kopējām izmaksām (95 000 latu) atgūt no minētā ES struktūrfonda.

Firma nav atteikusies no idejas tirgot arī jaunas automašīnas. Ja darbi veikties, iespējas nopirkt jaunas automašīnas «Pitstopā» būs jau nākamgad.

«Padaru cilvēkus skaistākus»

● «Dalīmānija» Aļonas Smirnovas izpildījumā izpelnījās olimpisko zeltu.

Tā saka grimētāja Aļona Smirnova, kādreizējā Jēkabpils 4. vidusskolas absolvente, bet tagad Rīgas salona «Šade» meistare un praktisko nodarbību vadītāja centrā «Riman».

2004. gada novembrī Aļona piedalījās vizāžistu pasaules čempionātā un kļuva par piekto labāko pasaulē. Šogad septembrī Sanktpēterburgā notika pirmās olimpiskās spēles dekoratīvajā kosmētikā, frizūru veidošanā un nagu apgleznošanā. Aļona startē-

ja divās nominācijās – podija grims (tikai uz sejas, tēma «Ek-sotika») un «Dalīmānija» (pusotras stundas laikā jāizveido pašas izdomāts grims uz sejas un zīmējums uz dekoltē, kas atspoguļo Salvadora Dalī daiļradi).

Gan par pirmo darbu, kurā tika izvēlēti austrumu motīvi, gan par otro Aļona ieguva pirmo vietu. Šīm medaļām pievienojās arī trešā, jo, izlīdzot citai konkursantei, meitene piedāvāja sevi kā modeli un par izrādīto modeles talantu saņēma zelta medaļu.

Olimpiādē stiprākās konkurentes bija no Latvijas, Igaunijas, Lietuvas un Ukrainas, taču tieši Latvijas pārstāves ieguva visas godalgotās vietas.

Var cerēt uz karpu un līdaku lomiem

Radžu ūdenskrātuvē ielaida Kūku pagasta z/s «Kalves» izaudzētos karpus un līdaku mazuļus. Tie bija 60 kilogrami gadu vecas un apmēram 150 gramus smagas līdaciņas, kā arī 345 kilogrami karpu mazuļu gada, divu un triju gadu vecumā.

Jēkabpils dome no dabas resursu nodokļa šim nolūkam bija piešķirusi 1178,64 latus. Turpmāk nolēmts parūpēties ne tikai par zivju resursu papildināšanu, bet arī par to aizsargāšanu. Iecerēts algot zivju inspektorus, kas rīkos regulārus reidus. Reidī notiek arī pašlaik. Pēdējā laikā nav atrasts neviens tīkls, tāpēc esot pamats cerēt, ka cilvēki kļuvuši apzinīgāki.

Speciāla tehnika ielu malu tīrīšanai

● Ielu tīrāmo mašīnu izmantos ne tikai lapu savākšanai, ar to pavasaros savāks arī smiltis. Sētniekiem vairs nevajadzēs tās ar slotām raust čupiņās un pēc tam kraut automašīnās.

SIA «Jēkabpils pakalpojumi» nesen par 4000 latiem iegādājās speciālu tehniku, kuru izmantos ielu apmaļu tīrīšanai. Ar birstēm aprikoto iekārtu rudenī varēs novākt sakritušās lapas, bet pavasaros – smiltis, kas ziemā sakrājas ielas malā, jo slidamības novēršanai tiek izmantots sāls un smilšu maisījums.

Ielu tīrāmo agregātu velk traktors. Iekārtas bunkurā var savākt 1,5 tonnas smilšu, kuras pēc tam iespējams mehāniski izkraut tālākai pārvešanai. Līdzīgas iekārtas ielu kopšanai izmanto arī vairākās citās Latvijas pilsētās.

«Brīvā Daugava»

BALVU RAJONĀ

Izlozē ieguva otro labāko automašīnu

Balvu rajona padomes priekšsēdētāja Regīna Kulša izlozē rajonam ieguva 2002. gada automašīnu «Peugeot» — tai vēl pat nav beidzies garantijas termiņš un degvielas patēriņš automašīnai ir 5 – 6 uz litri 100 kilometriem. Automašīna iegūta, likvidējoties Ziemeļaustrumu slimokasei, kuras dalībnieki bija astoņi rajoni. Labāko – 2004. gada ražojuma automašīnu – loterijā ieguva Valmieras rajons, bet laimēt varēja arī mašīnas, kuras atzītas par bezvērtīgām. Balvu rajona padome lems, kas brauks ar jauniegūto automašīnu.

Nauda ģimenes ārsta praksei

Veselības ministrijas izstrādātajā masterplānā 30 000 latu atvēlēti vienas ģimenes ārsta prakses uzlabošanai vai atjaunošanai Balvu rajonā.

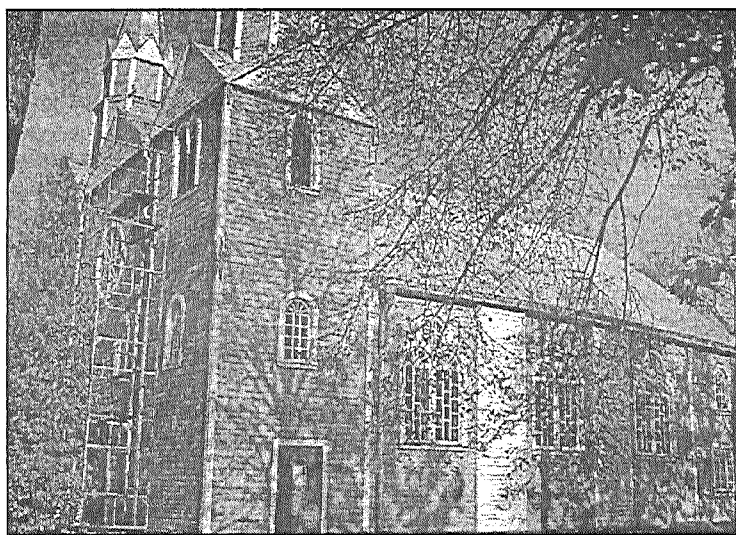
Rajona galvenā speciāliste medicīnas attīstības jautājumos Līga Kozlovska saka, ka par tādu naudu rajonā varētu izveidot pilnīgi jaunu un ļoti labu ģimenes

ārsta praksi, bet par to, ko īsti darīt, pirmie priekšlikumi pašvaldībā jāizsaka līdz 1. decembrim.

Rajona baznīcās vērienīgi remontu

Nākot uz Šķilbēnu Sāpju Dievmātes Romas katoļu baznīcu, jau pa gabalu spīd koši sarkans jumts, bet, ieejot baznīcā, mirdz gaiši lakota grīda.

Pagājušā gada rudenī Tūrisma attīstības valsts aģentūra izsludināja projektu konkursu «Sakrālā Tūrisma objektu infrastruktūras attīstība», kuram pieteikumu uzrakstīja Šķilbēnu draudzes locekle Skaidrīte Krakope. Draudze saņēma valsts finansējumu 4934 latu apmērā un nodrošināja līdzfinansējumu no saviem ziedojumiem — 548 latus. Draudzes vecākais stāsta, ka par šo naudu baznīcas jumts ir nokrāsots skaisti sarkanā tonī un ir atjaunots koka grīda, kas lakota gaišā tonī. Draudze savākusi vairāk nekā 500 latus sienu krāsojuma atjaunošanai, kas ir saskaņots ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju, un lietus notekūdeņu novadīšanas grāvja ierīkošanai, lai ūdens no ielas netecētu zem baznīcas. Tagad draudze vāc ziedojumus, lai varētu papildināt at-

● Krāso Tilžas Romas katoļu baznīcu. Pāvests Alberts Budže stāsta, ka baznīcas ārējā fasāde pēdējo reizi krāsota pirms vairāk nekā desmit gadiem, tāpēc koka baznīcas ārējās sienas vajag pārkrāsot. Tagad dievnams būs saulaini dzeltenā krāsā.

dojumus, lai varētu papildināt atāri. Vēl mums ir jāatjauno solu un durvju krāsojums, stāsta draudzes vecākais. Pēc baznīcas infrastruktūras sakārtošanas draudzei jau ir ieceres, kā piesaistīt svētceļniekus dievnama apmeklēšanai. Daudzi poļu svētceļnieki, kas ceļo uz Sanktpēterburgu, ierodas arī Balvu rajonā, kur viņi var apmeklēt Viļakas Romas katoļu

baznīcu un pēc tam doties uz Šķilbēniem. Šķilbēnu baznīca ir veltīta Vissvētākās Jaunavas Marijas, Sāpju Dievmātes godam. 15. septembrī šeit ir 40 stundu lūgšanas, kad baznīcā ticīgie cilvēki bez pārtraukuma skaita lūgšanas. Mūsu draudzes locekļi ir aktīvi svētceļnieki, kas ir iepazinušies un sadraudzējušies ar ārzemju svētceļniekiem, tapēc mums ir svarīgi arī

savā baznīcā uzņemt svētceļniekus. Domājam ar laiku draudzes mājā ieviest arī pāris naktsmītnes, savukārt lielākas grupas mēs varam izmitināt skolas internātā, saka draudzes vecākais. Kad būs sakārtota infrastruktūra, draudzei ir vairākas ieceres par garīgiem pasākumiem jauniešiem. Draudzes uzdevums ir aktīvi darboties un domāt par jaunās paaudzes kristīgo audzināšanu. Šodien pārlietu lielu lomu jauniešu audzināšanā iegulda masu saziņas līdzekļi, kas jauniešus ļoti nelabvēlīgi ietekmē. Tāpēc draudzei ir aktīvi jādarbojas, lai jauniešiem ieaudzīnātu pamatvērtības – mīlestību, savstarpēju cieņu, žēlsirdību. Cilvēka pamattieksme ir miera meklēšana, draudzei jāpiedāvā iespēja baznīcā rast mierinājumu un spēku. Ja draudzē ir kopības sajūta, tā var būt labs atbalsts arī citiem cilvēkiem. Draudzes uzdevums nav kādu nosodīt vai pāraudzīnāt, bet palīdzēt. Draudzē cilvēki darbojas 24 stundas dienā, nevis tikai svētdienas dievkalpojuma laikā, domā draudzes vecākais. Viņš arī stāsta, ka pāvests Ivars Babris mudina draudzes bērniem organizēt ekskursiju pa Latgales dievnamiem un doties svētceļojumā uz Medžugorji.

«Vaduguns»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Preiļu rajona policijas pārvaldes īslaicīgās aizturēšanas vietā dzērušos šoferus jau gaida

Sākums I. lappusē.

Transportlīdzekļu vadītājiem, kuri nevar atturēties no braukšanas dzērumā, turpmāk nebūs nekādu iespēju izvairīties no soda un aresta. Ir noteikts, ka lieta tiesā var tikt izskatīta arī bez pārkāpēja klātbūtnes. Kad tiesa būs pieņēmusi lēmumu, tā noraksts tiks izsūtīts valsts policijai, kas vainīgo šoferi sameklēs un nogādās vietā, kur tam būs jāpavada tiesas noteiktās diennaktis. Bēguļošana nēlīdzēs, policija attiecībā pret vainīgo būs tiesīga pielietot pat fizisku spēku, kā arī citus līdzekļus, kas ir policijas darbinieku kompetencē, informē Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieka vietnieks, kārtības policijas priekšnieks Aleksandrs Bogdanovs.

Aizturētos transportlīdzekļus – uz stāvvietu

Izmaiņas likumā nosaka arī transportlīdzekļu aizturēšanas kārtību. Vadoties pēc apstākļiem, automašīna var tikt novietota vai nu policijas iestādē vai nodota glabāšanā Ministru kabineta no-

teiktajā kārtībā valsts agentūrai «Materiālās rezerves», pārvietota uz speciālu stāvvietu, ar kuru noslēgusi līgumu pašvaldība.

Preiļu rajonā dzērušajiem šoferiem noņemtās automašīnas tiks novietotas SIA «Vikar» stāvlaukumā (Riebiņu novada Sprindžos) vai arī Līvānu auto centra stāvlaukumā (Līvānos, Fabrikas ielā 2a).

Pārkāpējs automašīnu varēs saņemt tikai ar tiesas atļauju, kad būs nomaksājis naudas sodu. Bez tam viņam nāksies maksāt stāvlaukuma īpašniekam par transportlīdzekļa nogādāšanu līdz uzglabāšanas vietai, kā arī laukuma izmantošanu.

Telefoniski sazinoties ar Līvānu auto centru, «Novadnieks» noskaidroja, ka automašīnas uzglabāšana stāvvietā dzērušajiem šoferiem izmaksā piecus latus diennaktī. Kā pastāstīja auto centra darbinieks Aldis Semjonovs, nāksies arī maksāt par auto nogādāšanu līdz stāvlaukumam – 35 santīmi par kilometru, kā arī par auto uzkraušanu un nokraušanu no evakuatora – pieci lati darba laikā, bet naktī un brīvdienās – 10 lati. Līdzīgas izmaksas pare-

dzētas arī SIA «Vikar», vienīgi transportlīdzekļa nogādāšana līdz stāvvietai ir dārgāka – 50 santīmi par kilometru.

Laipni gaidīti īslaicīgās aizturēšanas vietā

Preiļu rajona policijas pārvaldes īslaicīgās aizturēšanas vietas priekšnieks Usiks Pilojans ir pārliecināts, ka viņa «viesnīcā», kur būs jāzicē administratīvais arests, apstākļi dzērušajiem šoferiem būs labi. Jau otro gadu notiek remontdarbi, nomainīta elektrosistēma, uzlabota ventilācija. Kamerās uzstādītas izlietnes, ir iekārtotas tualetes. Aizturētie var nomazgāties dušā, produktus iespējams uzglabāt ledusskapī. Ēdienu aizturētie saņem no Preiļu slimnīcas virtuves (katra aizturētā ēdināšana izmaksā 1,20 latus diennaktī).

Vietas kimerās pietiks visiem dzērušajiem šoferiem, apgalvo Usiks Pilojans, tomēr izsaka cerību, ka autovadītāji būs pietiekami prātīgi un alkohola reibumā pie stūres nesēdīsies.

Uzturlīdzekļu nemaksātāji valstij samaksājuši vairāk nekā 50 tūkstošus latu

Nepilnu trīs mēnešu laikā kopš darbu uzsākusi jaunizveidotā Bērnu un ģimenes lietu ministrijas Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas Piedziņas nodaļa krietni uzlabojusies atgūto finanšu līdzekļu rādītāji. Turklāt pēdējā laikā ievērojami palielināties arī to parādnieku skaits, pašlaik jau 229 vecāki, kuri, iespējams, apzinoties, ka no atbildības pret saviem bērniem un, kopš viņu vietā uzturlīdzekļi tiek maksāti no Uzturlīdzekļu garantiju fonda, arī pret valsti, viņi mūžīgi neizbēgs, paši uzsākuši dot uzturlīdzekļus bērniem.

Ja, piemēram, aprīļa mēnesī tika pieņemti tikai 15 lēmumi par uzturlīdzekļu izmaksas izbeigšanu, jo parādnieks apņēmis ik mēnesi pats materiāli atbalstīt bērnus, tad augusta mēnesī fonda administrācija pieņēmusi 35 šādu lēmumus un septembrī jau 43 lēmumus par uzturlīdzekļu izmaksas izbeigšanu. Attiecīgi pieaugusi arī regresā kārtībā piedzītā finanšu līdzekļu jūlijā — Ls 5355, savukārt augustā, kad darbu uzsāka Piedziņas nodaļa, tika atgūti jau Ls

9 977, un piedzīti septembrī Ls 12 887, tādējādi pavisam kopā valstij atmaksāti 51 740 lati. «Tas acīmredzami pierāda, ka daudzos gadījumos uzturlīdzekļu nodošana saviem bērniem nav vis nevarēšanas, bet gan negribēšanas jautājums,» spriež fonda administrācijas direktors E.Licītis.

Katras izpildu lietas par uzturlīdzekļu piedziņu ietvaros darboties tiesu izpildītājs, kura galvenais uzdevums ir nodrošināt tiesas sprieduma izpildi, kā arī piedzīt parādu, ja tādi radušies, nepildot ar tiesas spriedumu uzliktās saistības. Sadarbībā ar fonda administrāciju, tiesu izpildītāji uzlikusi liegumus vairākiem parādnieku īpašumiem, vismaz 10 parādnieku nekustamie īpašumi pārdoti izsolēs, viens pat par 18 tūkstošiem latu, kas liecina, ka daži neapzinīgie vecāki, kuru vietā no Uzturlīdzekļu garantiju fonda tiek maksāti vien valsts noteiktie minimālie uzturlīdzekļi, ir pat ļoti naudīgi cilvēki.

«Ņemot vērā to, ka ar katru mēnesi pieaug parāds valstij, tai skaitā likumisko procentu apjoms, uzturlīdzekļu nemaksātāju rīcība jāuzskata ne tikai par nelikumīgu, bet arī stipri neloģisku, jo katru mēnesi maksāt mazāku naudas

summu bērna uzturēšanai būtu vieglāk, nekā laika gaitā šķirties no saviem īpašumiem, lai nomaksātu visu iekrāto parādu,» uzsver E.Licītis. Tādēļ Bērnu un ģimenes lietu ministrijas Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija aicina ikvienu vecāku, kuram uzlikto pienākumu finansiāli rūpēties par bērniem pašlaik pilnā valsts, vēlreiz rūpīgi izvērtēt savas finansiālās iespējas, padomājot arī par to, ar ko viņš riskē, nepildot savas saistības un nākotnē, kāda viņu sagaida parādnieka statusā.

Bērnu un ģimenes lietu ministrijas Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija, kas tika izveidota 2004. gada augustā ar mērķi īstenot bērnu tiesības uz sociālo nodrošinājumu, garantējot minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem, kurus apgādā tikai viens no vecākiem, jo otrs vecāks tiesas nolēmumu maksāt savai atvasei ik mēneša uzturlīdzekļus nepilda, pašlaik ar uzturlīdzekļiem nodrošina gandrīz 13 tūkstošus bērnu.

L.Pētersone
Bērnu un ģimenes lietu
ministrijas Uzturlīdzekļu
garantiju fonda administrācijas
sabiedrisko attiecību
speciāliste

POLICIJAS ZIŅAS

No 5. līdz 15. oktobrim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežurdaļā reģistrēti 34 iesniegumi, tajā skaitā reģistrēti trīs ceļu satiksmes negadījumi, deviņas huligāniskas darbības, septiņi ģimenes skandāli un piecas zādzības.

Preiļos nozaga naudu

6. oktobrī policijā ar iesniegumu griezās Preiļu iedzīvotāja, 1946. gadā dzimušā Antonida. Viņai no dzīvokļa nozagta nauda.

Sodīs metāllūžņu uzpircējus

6. oktobrī veikta pārbaude un sastādīts akts SIA «ROBOX MOX», kas atrodas Riebiņu novada Rušonas pagastā. Pārbaudē konstatēts, ka uzņēmums iepirka melnos metāllūžņus, nenoforējot pirkuma dokumentus.

Traucēja sabiedrisko mieru

8. oktobrī Līvānos, būdams alkohola reibumā, 1971. gadā dzimušais Boriss traucēja sabiedrisko mieru un veica huligāniskas darbības. Policija uzsākusi administratīvo procesu.

Mēģināja izņemt naudu no spēļu automāta

10. oktobrī Līvānos kādā bārā 1981. gadā dzimušais Oļess apgāza spēļu automātu «Joker 300» un mēģināja izņemt no tā naudu.

Uzglabāja neakcizētas cigarettes

11. oktobrī policijā reģistrēts iesniegums par to, ka preilietis, 1946. gadā dzimušais Vladimirs uzglabāja 40 paciņas cigarešu, kurām nebija akcizes nodokļa marķējuma.

Nozaga mobilo telefonu atjaunošanas kartes Līvānos

Saņemta informācija, ka 11. oktobrī Līvānos no veikala «Mini Monika» nozagtas mobila telefona atjaunošanas kartes.

Karšu zagli bijuši arī Preiļos

Līdzīga rakstura zādzība bijusi

arī Preiļos. 12. oktobrī veikālā «Pie Jura», brīvi pieklūstot, zagļiem izdevies paņemt 15 līdz 20 mobilo telefonu atjaunošanas kartes «Zelta zivtiņa», bet no kases aparāta nozagta nauda, aptuveni 35 lati. Uzsākts kriminālprocess.

Ugunsgrēks Vārkavas pagastā

15. oktobrī izcēlās ugunsgrēks Vārkavas pagastā. Tā rezultātā nodega 1958. gadā dzimušajai Vivejai piederošās saimniecības ēkas 143 kvadrātmetru platībā.

Huligāniski uzvedās policijā

15. oktobrī, būdams alkohola reibumā, 1986. gadā dzimušais Ainis veica huligāniskas darbības Līvānu policijas iecirkņā telpā. Pret vainīgo uzsākta administratīvā lieta.

Draudot ar pistoli, nolaupīja mašīnu

15. oktobrī Līvānu novada Turku pagasta teritorijā, ceļa Rīga – Daugavpils 169. kilometrā, piedraudot ar pistolei līdzīgu priekšmetu, divi pagaidām nenoskaidroti vīrieši nolaupīja automašīnu Mercedes Benz S400, kas piederēja 1971. gadā dzimušajam Viktoram.

Sadedzināja bērnu ratiņus

15. oktobrī saņemts iesniegums par to, ka Līvānos kādas mājas kāpņu telpā sadedzināti 1987. gadā dzimušajai Jolantai piederošie bērnu ratiņi.

Iereibis huligāns

13. oktobrī Vārkavas novada Rožkalnu pagasta iedzīvotājs, 1955. gadā dzimušais Gunārs, būdams alkohola reibumā, sarīkoja ģimenes skandālu.

Preiļu rajona policijas
pārvaldes informācija

Policija brīdina uzmanīties no zagļiem

Veikalu, kiosku un citu tirdzniecības vietu pārdevēji tiek aicināti uzmanīties no zagļiem, kuri pēdējā laikā īpaši aktīvi sākuši uzdarboties Preiļos un Līvānos.

Kā informē Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieka palīdze Ināra Mazulčika, līdz šim notikušajām zādzībām ir kopīgs «rokkrasts» — novēršot pārdevēju uzmanību un palūdzot parādīt kādu preci no tālāka plaukta, zagļi (pagaidām nenoskaidroti vīrieši) paņem no kases aparāta naudu, mobilo telefonu atjaunošanas kartes un citas aizsniedzamas mantas.

Visvairāk krimināllietu ierosina par zādzībām

Šī gada pirmajā pusgadā Latvijas tiesās pirmajā instancē saņemta 5671 krimināllietā. Visvairāk – 1919 – lietas saņemtas pēc Kriminālikuma 175. un 180. panta, proti, par zādzību izdarīšanu, krāpšanu un piesavināšanos nelielā apmērā. 811 lietas saņemtas par satiksmes noteikumu un transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, transportlīdzekļu vadīšanu reibumā, tehniski bojātu transportlīdzekļu vadīšanu un citiem ar satiksmes drošību saistītiem pārkāpumiem.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Piedāvā darbu auklītei – bērna slimības laikā. Tālr. 611557, 5323910.

Kā šoziem esat iecerējuši izsargāties no saslimšanas ar gripu?

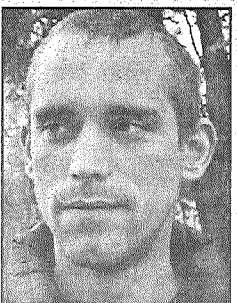
Iveta Vilcāne, Līvānu iedzīvotāja, kas strādā Preiļos:
— Esmu pārliecināta, ka galvenais ir organisma imunitātes nostiprināšana. Vajag aptiekā nopirkt vitamīnus, lietot pārtikā daudz augļu un dārzeņu, norūdīties, tad arī viss būs kārtībā. Pret vakcinām izturas diezgan piesardzīgi. Dabīgā imunitāte ir labāka un vērtīgāka nekā potes mākslīgi radītā. Dakteri runā par gripas pandēmiju. Ļoti ceru, ka līdz mums tā nenonāks, lai gan cilvēki daudz ceļo un ātri vien var kādu vīrusu pārvest.

Leonards Vaivods, Preiļu iedzīvotājs:
— Protams, vakcinēšos. Es potēm uzticos, ārsti teic, ka 80 procentos gadījumu cilvēki vairs neslimo vai arī izslimo gripu vieglā formā. Pagājušajā rudenī arī potējies, ziema pagāja neslimojot, protams, uzturā daudz lietoju arī vitamīniem bagātus produktus, piemēram, ķiplokus. Es domāju, ka ar gripas pandēmijas draudiem notiek tikai tāda baidīšana. Manuprāt no tās vairāk cietīs lielo pilsētu iedzīvotāji. Bet vispār vajag ēst veselīgu pārtiku, atturēties no importētajiem produktiem, kas piebāzti ar visādiem konservantiem.

Juris Šenē, Preiļu iedzīvotājs:
— Neesmu par to domājis, ka vajadzētu kaut kā īpaši sargāties. Jūtos vesels, līdz šim ar gripu neesmu slimojis. Pārējie ģimenes locekļi gan ir potējušies, bet es vēl ne reizi. Arī ar vitamīniem neaizraujos, ēdu normālu pārtiku, tas arī viss.

Santa Seržante, Kurzemes reģiona iedzīvotāja:
— Lai izsargātos no gripas, vajag likt lietā tautas paņēmienus – dzert tēju ar medu un lietot uzturā visu veselīgo pārtiku. It kā jau vajadzētu vakcinēties, bet es tik daudz neslimoju, tāpēc iztikšu bez potēm. Tomēr ir atsevišķas iedzīvotāju kategorijas, kurām drošības pēc tomēr būtu labāk sapotēties.

Zita Laizāne, ārste:
— Vakcinēties tomēr vajag, būs lielāka drošība. Kā mums, ārstiem, stāstīja infektologi, ja tagad slimosim ar gripu, organisms būs novājināts, tāpēc arī putnu gripas gadījumā var būt liels risks saslimt. Protams, katram pašam viss ir nopietni jāpārdomā un tad jāpieņem lēmums. Tomēr silti iesaku vakcinēties cilvēkiem, kuriem ir hroniskas kaites – plaušu, sirds un asinsvadu slimniekiem, kuru organismam noteikti vajadzīga palīdzība, lai izsargātos no gripas. Vakcinācija nepieciešama arī tiem, kuri jau vairākus gadus ir potējušies. Protams, neizmirstiet dabas produktus.

L.Kirillova
Foto: A.Stepanovs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

INSERVISS GROUP
PRECES UN PAKALPOJUMI UZ KREDĪTA

PĒRC AUTO OKTOBRĪ!
PĒRC AUTO NOVEMBRĪ!
PĒRC AUTO KREDĪTĀ!

Avanss no 5%
0,9% likme no kredīta termiņā līdz 6 gadiem

Zelta kartes īpašniekiem labākie KASKO apdrošināšanas noteikumi!

Gribat vēl vairāk?! ► www.inserviss.lv ►
► ātrais auto kredīts

Preiļi, Brīvības iela 2, tālr. 53 81125

SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība», vienotais reģ. nr. 41503010497, paziņo Līvānu pilsētas iedzīvotājiem, kuri dzīvo sabiedrības apsaimniekošanā dzīvojamās mājās, ka ar Līvānu novada domes 2005. gada 29. septembra lēmumu nr. 15-18 tika apstiprināti īres maksas un kopīpašuma pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas JAUNIE TARIFI:

3. Īres maksas tarifi:

3.1. dzīvojamās mājās ar centrālo siltumapgādi par 1 m² lietderīgās platības pašvaldības īpašuma mājās Ls 0,141 mēnesī;

3.2. dzīvojamās mājās bez centrālās siltumapgādes par 1 m² lietderīgās platības pašvaldības īpašuma mājās Ls 0,132 mēnesī;

4. Kopīpašuma pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas tarifi:

4.1. dzīvojamās mājās ar centrālo siltumapgādi par 1 m² lietderīgās platības pašvaldības īpašuma mājās Ls 0,111 mēnesī;

4.2. dzīvojamās mājās bez centrālās siltumapgādes par 1 m² lietderīgās platības īpašuma mājās Ls 0,102 mēnesī.

Saskaņā ar likuma «Par dzīvojamo telpu īri» 13. pantā noteikto kārtību, jaunie īres maksas un kopīpašuma pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas tarifi tiks piemēroti no 2006. gada aprīļa.

VALĒRIJAS SEILES BALVA — 2005

Lai veicinātu Latgales novada bibliotēku darbu bērnu un jauniešu patriotiskajā audzināšanā, latgaliskās pašapziņas celšanā, novada kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanā, saglabāšanā un popularizēšanā, Rēzeknes pilsētas dome izsludina pieteikšanos uz Valērijas Seiles balvu.

Tā tiek piešķirta par izcilu veikumu Latgales kultūrvēsturiskā mantojuma popularizēšanā bērnu un jauniešu vidū.

Balvas lielums – Ls 100.

Balvas kandidāti var būt Latgales novada publiskās, skolu un speciālās bibliotēkas. Kandidātus Balvas saņemšanai var pieteikt fiziskas un juridiskas personas.

Pieteikumi Valērijas Seiles balvas piešķiršanai jāiesniedz Rēzeknes pilsētas Kultūras centrā (Atbrīvošanas alejā 93, LV – 4601) līdz 2005. gada 11. novembrim.

Valērijas Seiles balvas nolikumu un pieteikuma veidlapas var saņemt rajona / pilsētas centrālajā bibliotēkā vai Rēzeknes pilsētas Centrālajā bibliotēkā (kontaktpersona – CB direktore Marija Sproģe, tālr. 4622061, e - pasts: rezcb@navigator.lv).

Valsts probācijas dienesta pārvalde izsludina konkursu uz šādu vakanto ierēdņa amata vietu:

Valsts probācijas dienesta Preiļu teritoriālās struktūrvienības vecākais(kā) referents(te) (1 vakance).

Ar prasībām pretendentiem, darba pienākumiem un pieteikšanās kārtību var iepazīties Valsts probācijas dienesta mājas lapā www.probacija.lv vai zvanot pa tālruni 7021124.

Pieteikšanās dokumentus jāiesniedz Preiļu teritoriālajā struktūrvienībā līdz 25. oktobrim.

Adrese: Talsu ielā 2A, Preiļos, LV 5301.

Arzemu investors pērk mežu ar zemi (arī lietošanas tiesības) par labu samaksu.
Tālr. 9682226, 8614444, 5068515.
Fakss 5068514.

AICINA DARBĀ gulbuvju speciālistus un strādniekus darbam gaterī.
Darbs Līvānos.
Tālr. 6749391.

Īrējam vai pērkam telpas veikalam Līvānos.
Tālr. 9296724, 9105566.

Jaunums!
Optikas veikalā, Aglonas ielā 3, Preiļos
✓ autorefraktometra izmeklēšana, acu ārsta apskate – otdienās no 9.00 – 12.00.
Akcija oktobrī – iegādājoties optiskās brilles – šis pakalpojums BEZ MAKSA!

SIA «IBIZA»

Iepērk Vidzemē pie ceļa

Priede	Egle
diam. 9-14 Ls 23	diam. 14-17 Ls 31
diam. 14-28 Ls 33	diam. 18-24 Ls 35
diam. 28 < Ls 35	diam. 25 < Ls 37

Iepērk Latgalē pie ceļa

Priede	Egle
diam. 14-28 Ls 28	diam. 14-18 < Ls 28
diam. 28 < Ls 35	diam. 18 < Ls 37

Iepērk papīrmalku pie ceļa.

Bērzs – Ls 16. Skujkoki – Ls 10. Apse – Ls 8.

Tālr. 6460872, 6457973.

Ātra apmaksa. Slēdzam sadarbības līgumus. Sniedzam transporta pakalpojumus.

Latvijas – Somijas kopuzņēmums SIA «SILVA»
PĒRK
Priedes un egles zaģbalkus Līvānos.

EGLE

D/G	3,75 m	4,35 m	4,95 m	5,25 m
14-19 cm	29	30	29	30
20-25 cm	35	36	35	36
26-40 cm	36	37	37	36

PRIEDE

D/G	3,75 m	4,35 m	4,95 m	5,25 m
14-19 cm	24	25	24	25
20-25 cm	32	33	32	31
26-40 cm	32	33	32	33

✓ Pērkam visu veidu papīrmalku : skujkoka, bērza, apses.

✓ Pērkam mežu īpašumā, cirsmas izstrādei.

Tālr. 6303968, 7804343.

SIA «RANKO» iepērk

mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 5342807, 9161121, 6333669.

SIA «Rēzeknes gaļas kombināts» iepērk lopu

Tālr. 4622475.

Sertificēta DZIEDNIECE

Anita Sijāte – Saulīte

BRAUC MĀJAS VIZĪTĒS:

liek kārtis, vārdo sāli, strādā kā pirtniece, veic masāžu, lasa lekcijas un vada praktiskās nodarbības sevis garīgajai un fiziskajai sakārtošanai.

Tālr. 6313703.

Līvāni. Stacijas iela 1

Lombards.

Kredīti pensionāriem bez ķīlas – Ls 500.

Pērk – pārdod sertifikātus

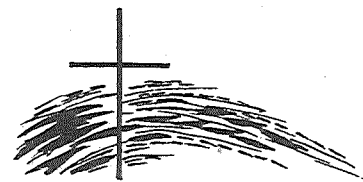
Tālr. 6780843.

Preiļi. Raina bulvāris 15

Kredīti pensionāriem bez ķīlas – Ls 500.

Pērk – pārdod sertifikātus

Tālr. 6198846, 5307068.

Tā aiziet cilvēks,
Paliek dvēseles gaisma, darbs,
atmiņas...

Izsakām visdziļāko līdzjūtību mūsu kolēģei, Kristīnei Jaudzamai, TEVU mūžībā aizvadot.

VID LRI Preiļu nodaļas kolektīvs